

Munkatársak és elnökök

SZUBOTICA
ZMAJ IOVIN TRG 8Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Munkatársak 6-10. 8-53

NAPILÓ

Munkatársak és elnökök

Munkatársak 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMunkatársak
Munkatársak nap, hálón és
Munkatársak napotok

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. Szeptember 2.

HÉTFŐ

238. SZÁM

Ünnepélyesen megnyitották a front-harcosok beogradi kongresszusát

A megnyitó ülésen Ófelsége is képviseltette magát — Beograd lakossága lelkes ünneplésben részesítette a szövetséges front-harcosokat

Beogradból jelentik: Vasárnap kezdődött meg Beogradban a Fidak kongresszusa, amelyre megérkeztek: Déiszerbiából a francia keleti hadsereg tagjai is, akik az előző napokban bejárták a délszerbiai harctereteket. A francia veteránok utja valóságos diadalut volt, a nép Kumanovón, Vranjén, Nisben és minden községben lelkes fogadtatásban részesítette őket. A beogradi pályaudvaron is rendkívül meleg fogadtatásban részesültek a francia és belga katonák, megjelentek nagy számmal a tartalékos tisztek, élükön a fogadtatást előkészítő általi bizottság tagjaival, *Sztojadinovic* és *Zagyina* beogradi alpolgármesterek, több városi főtitkár, azonosítva *Koszics* tábornok, a hadügyminiszter segédminisztere, *Dard* francia követ, a francia katonai attaséval, a dobrovollácok egyesületének elnöksége, valamint *Bakotics* Lujó a külügyminisztérium segédminisztere és mások. Megjelent a pályaudvaron *Hadzsics* tábornok, hadügyminiszter is, aki szemlélt tartott a tartalékos tisztek fölött, majd amikor reggel hét órakor a nisi gyorsvonat befutott, rövid üdvözlő beszédet intézett a francia keleti hadsereg tagjaihoz. A vendégek nevében a keleti front harcosai egyesületének elnöke, *Feront* választott, majd *Zagyina* polgármester és dr. *Mihaljovic* Cséda volt miniszter, tartalékos ezredes mondtak beszédet. Ezután a menet bevonult a városba az utcákon összesereglett hatalmas néptömeg nagy óvációja mellett. A vendégek előbb felmentek hoteljeikbe, majd délelőtt tíz órakor megjelentek a kongresszus ünnepélyes megnyitására.

A front-harcosok kongresszusának megnyitása

A beogradi Tiszti Otthon épületében délelőtt tíz órakor nyitották meg ünnepélyes külsőségek között a kongresszust. A felvonulás a kongresszusra a Szent Száva-templom előtti térről indult ki. A menetben résztvettek a tartalékos tisztek, a harcosok és a cserkészek, akiket lelkesen megüljenzett a tömeg. A kongresszus megnyitására a kormány részéről *Uzunovic* Nikola tárcanélküli miniszter, *Maksimovic* Bozsa közoktatásügyi, *Kumanudi* Koszta helyettes külügyminiszter és *Hadzsics* Szeván tábornok hadügyminiszter vettek részt. Megjelentek azonosítva az összes antant-államok beogradi követei, Ófelségét pedig *Pekics* Antonije ezredes, hadsegéd képviselte, aki a király számára fenntartott díszhelyen foglalt helyet.

A kongresszust *Stefánovic* Ljuba ügyvéd, a Fidak alnöke nyitotta meg hazafias beszéddel. Üdvözlölte a megjelent vendégeket, majd *Kumanudi* Koszta helyettes külügyminiszter a kormány nevében mondott hatásos beszédet, hangsúlyozta, hogy a kormány megnyire értökkel a front-harcosok szövetségének nemes, pacifista jellegű céljait.

— A dicső múlt is erre kötelezi a front-harcosokat — mondotta beszédében, — az emberiség még ma is a lelkeben viseli a mély sebek és a mély gyász nyomait és a tíz éves pacifista működés még nem volt elegendő arra, hogy az ellentéteket kiegyenlítse és a veszteségekért kárpótlást nyújtson. A mi országunk tíz év óta egyebet sem tesz, mint dolgozik és termel, hogy belülről megerősödjön és hogy élvezhesse a béke korszakának áldásait. *Egyetlen célunk, hogy azokon a határokon belül, amelyeket a békeszerződés megállapítottak, a béke minden áldását élvezhessük.* Erre koncentrálnunk erőnket.

Kumanudi beszéde viharos tetszést keltett. Utána *Sir Drummondnak*, a Népszövetség főtitkárának megbízásából *Popovic* Gyura mondott beszédet és sajnálkozását fejezte ki, hogy a főtitkár személyesen nem jelenhetett meg.

Ezután *Sztojadinovic* Ljuba átadta az elnökséget *Reichdorf* Achillesnek, a Fidak elnökének, aki szintén megleghangú beszédben mondott köszönetet a vendégszerető fogadtatásért. Ezután üdvözlő táviratot küldtek Ófelségének, majd az amerikai, francia, angol, olasz, lengyel, portugál, román és csehszlovák dele-

gátusok szólaltak fel. Felszólalásuk után a zenekar mindenkor a felszólalók nemzeti himnuszát játszotta.

Ezzel a megnyitó ülés programja kimerült és az ülést *Stefánovic* Ljuba berekesztette.

Felvonulás a királyi palota előtt

A kongresszus megnyitó ülésének berekesztése után a résztvevők menetté alakulva felvonultak az utcákon. A menetbe csatlakoztak azok a tartalékos tisztek is, akik a kongresszuson nem vettek részt, azonosítva a harcosok, valamint több ezer cserkész, cserkészleány zenekarral. A menet a királyi palota előtt is elvonult.

Amikor a királyi palota elé értek, az egyik ablakban megjelent Ófelsége, a szomszédos ablakban pedig a kormány tagjai. Az uralkodót a menet viharos óvációkban részesítette. Több mint fél óráig tartott, amíg a harcosok, a tartalékos tisztek, cserkészek és a cserkészleányok impozáns tömege elvonult a királyi palota előtt.

A felvonulást helyszínről a beogradi rádióállomás

közvetítette.

Délben tízenkét órakor ünnepélyes keretek között történt meg a Pozorisna ucca sarkán épülő harcosok otthonának alapkövetétele és beszentelése. Ezen az ünnepségen Ófelsége képviselőjében *Pekics* ezredes jelent meg, azonosítva a szövetséges államok harcosainak delegátusai, a kormány tagjai közül pedig *Hadzsics* tábornok, hadügyminiszter, *Uzunovic* Nikola tárcanélküli és *Radivojevic* Laza közlekedésügyi miniszter, valamint több tábornok vett részt. A beszentelési szertartást *Dosztelj* püspök végezte.

Az egyházi szertartás befejezése után *Radoszavljevic* Milán, a tartalékos tisztek egyesületének elnöke lelkes hazafias beszédet tartott.

Beograd város díszközgyűlése

A Pozorisna-térről a vendégek a városházára vonultak, ahol a városi képviselőtestület a Fidak tiszteletére díszközgyűlést tartott. A díszközgyűlésen, amelyen *Sztojadinovic* Mirosláv dr. alpolgármester mondtott megnyitó beszédet, megjelent *Dard* francia követ is.

A megnyitó beszéd elhangzása után a francia harcosok egyesületének elnöke mondtott köszönetet Beograd városnak a vendégszerető fogadtatásért, majd *Avramovic* Milán városatya szólalt fel, akinek beszéde után a díszközgyűlés véget is ért.

Ezután a Claridge-vendéglőben bankett volt, amelyen dr. *Sztojadinovic* alpolgármester és *Dard* francia követ mondtottak felkőszöntőket. *Dard* francia követ köszönetet mondott a királyi kormánynak, a beogradi katonai hatóságoknak és a városnak, majd a francia harcosok felé fordulva, dicsőítette Jugoszláviát és a két ország közötti meleg baráti viszony jelentőségét hangsúlyozta.

Nem sikerült megválasztani a Matica Szrpszka elnökségét

A közgyűlést az állandó lárma és az egyre fokozódó izgalom miatt félbe kellett szakítani

Noviszadról jelentik: A noviszadi Matica Szrpszka ezévi közgyűlése iránt nemcsak irodalmi körökben, de az egész országban oly sokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg, mint annakelőtte soha. Hónapok óta a sajtóban hosszú és szenvedélyes nyilatkozatok jelentek meg, amelyek a helyzetet még jobban elmérgesítették. Eredetileg több csoport alakult és állt egymással szemben, míg a végén a kisebb csoportok egyesültek a hozzájuk legközelebbálló nagyobb csoportokkal, úgyhogy a végkzdelemben már csak a két nagy tábor áll egymással szemben: *Vrhovac* Radivoj, az eddigi elnök és dr. *Koszics* Mirkó, egyetemi tanár, noviszadi kereskedelmi és iparkamarai főtitkár pártjai. Az utóbbi lista érdekében a fiatalok fejtették ki nagy propagandát és ebben a táborban a vezérkari főnöki tisztelet dr. *Szukulics* Milán ügyvéd, volt képviselő töltötte be.

Az előzmények után nem volt kétséges, hogy a közgyűlés óriási, eddig soha nem tapasztalt érdeklődés mellett megy végbe. Már szombat este tele volt a város a Matica közgyűlésére érkezett idegennel, akik szombat este több helyen előzetes megbeszéléseket folytattak a mozgalom noviszadi vezetőivel. Beogradból is sokan érkeztek és a beogradiak arra törekedtek, hogy a két szembenálló tábor között közvetítsen. Dr. *Koszics* és *Szukulics* táborra hatalmas programot dolgozott ki, amelyben lefektették a Matica reorganizációjának feltételeit és azokat a követelményeket, amelyeket az új vezetőséggel szemben támasztanak. A másik tábor, *Vrhovac* Radivoj eddigi érdemeire való hivatkozással újra *Vrhovacot* akarta látni az elnöki székben.

Hasszán Rebác, a közoktatásügyi minisztérium osztályfőnöke és *Popovic* L. Milán hírlapíró, a beogradiak megbízásából napok óta Noviszadon tartózkodnak és iparkodtak a két tábor között a békét és a megegyezést létrehozni, de ez nem sikerült. *Koszics*ék hajlandók voltak, *Vrhovac* érdemeire való tekintettel egy olyan megegyezésbe belemenni, hogy *Vrhovacot* díszelnökké válasszák és különleges jog- és hatáskörrel ruházzák fel bár a Matica alapszabályai ilyen

tisztséget nem ismernek. *Vrhovac* Radivoj, a Matica érdekében hajlandó volt ebbe a megoldásba belemenni, de hívei ragaszkodtak ahhoz, hogy *Vrhovac* legyen az ügyvezető elnök.

A *Vrhovac*-párt szombat este hat órakor tartott utolsó ülésén megjelentek a beogradi delegátusok közül *Hasszán* Rebác miniszteri osztályfőnök, *Jonics* Velibor ezredes, a beogradi katonai akadémia tanára, *Popovic* L. Milán hírlapíró, *Deács* Szvetisláv és mások, de az utolsó kísérlet is hajótörést szenvedett *Vrhovac* liveinek ellenállásán, akik semmilyen kompromisszumra nem voltak hajlandók. A béke érdekében szólalt fel dr. *Jeksics* Zsárkó, volt államtitkár, becskereki ügyvéd is.

Dr. *Hadzsics* Koszta, a *Vrhovac*-párt vezére hosszabb beszédben fejtette ki, hogy miért nem hajlandó a párt megegyezést létesíteni és ragaszkodnak *Vrhovac* elnökségéhez. Ezen az ülésen még *Jevgyevics* Dobroszláv, a *Vidovdán* szerkesztője is felszólalt és bejelentette, hogy *Vrhovac* pártjához csatlakozik.

Szombat este érkezett Noviszadra *Odavics* Riszta, a közoktatásügyi minisztérium osztályfőnöke, aki a közgyűlésen a minisztert fogja képviselni. *Odavics* szombat éjjel mindkét csoporttal hosszabb tárgyalásokat folytatott, de ezek sem hozták egymáshoz közelebb a szembenálló táborokat. Közvetlen a vasárnap kilenc órára egybehívott közgyűlés előtt a *Vrhovac*-párt még egyszer értekezletre ült össze, de a párt megmaradt álláspontra mellett.

A közgyűlés megnyitása

A két tábor nagy apparátussal vonult fel a közgyűlésre, amelyet a Szloboda nagytermében tartottak meg. Hatalmas tömeg lepte el a termet, amikor *Vrhovac* Radivoj elnök kilenc órakor megnyitotta a közgyűlést és felkérte a teremben levőket, hogy menjenek ki az előcsarnokba és az ott működő titkári hivataltól vegyék át a tagsági igazolványokat, mert a terem csak azokat bocsájtják be, akiknek tagsági igazolványuk van. A teremben levők erre kivonultak. Közben megérkezett dr. *Koszics* nagy táborra, mely hangosan tiltakozott az ellen, hogy a terem bejáratánál folytas-

sák le az igazolást, mert arra csak a verifikációs bizottság illetékes. Perceken belül beözönltek a terembe Koszics dr. hívei és erre meg is szűnt a terem előtti igazolás. A teremben a rendőrség részéről maga dr. Momirovics Veljko rendőrfőkapitány volt jelen, míg a terem előtt Szlankamend Jócó rendőrbiztos vezetésével néhány rendőr helyezkedett el.

A közgyűlés megnyitására többek között jelen voltak: *Pribicevics* Valerian kolostorfőnök, dr. *Jakšics* Zsarkó volt államtitkár, dr. *Borola* Branislav noviszadi polgármester, *Sztajles* Vászta a szuboticei főgimnázium igazgatója, *Balubdzsics* Mirkó, a noviszadi főgimnázium igazgatója, dr. *Hadzsi* Koszta, dr. *Koszics* Mirkó, dr. *Szekulics* Milán, *Ljotics* Ljubomir nyugalmazott tanfelügyelő, *Popovicki* Pavle volt nemzetgyűlési képviselő, *Gresics* Jován nyugalmazott gimnáziumi tanár, dr. *Dimitrijevics* Drágó szuboticei ügyvéd, dr. *Grigorijevics* szombori városi főorvos, dr. *Mrvos* Nikola orvos, *Ruvarac* Ióseperes Szremszkarlovcióról, dr. *Savkovics* Jován semmitőszéki bíró, *Maries* Ráif semmitőszéki bíró, *Stefanovics* Velimir szremszkarlovci gimnáziumi igazgató, *Malin* Franió tanár, dr. *Nikolics* Brankó királyi közigyelő, dr. *Markovics* Lázár egészségügyi felügyelő, dr. *Petrovics* Milán igazgató, *Dungyerszky* Lázár, *Miroszavijevics* Koszta kereskedő, a Lloyd elnöke, mérnök, *Jevgyevics* Dobroszláv, a Vidovdán főszerkesztője, *Militar* Triva szerkesztő, dr. *Kirilovics* Dimitrije, a történelmi társulat titkára, *Manojlovics* Tósa író, *Mirkovics* Andrija egészségügyi minisztériumi osztályfőnök, dr. *Mirkovics* Mijó magántanár, kamarai titkár, *Gyorgyevics* Mita volt nemzetgyűlési képviselő, dr. *Nikics* Fedor egyetemi tanár, *Majhnski* bankigazgató, dr. *Medakovics* Dusán, dr. *Majnszki* Koszta ügyvéd, dr. *Jovanovics* György és dr. *Jovanovics* Toma orvosok, *Kovacevics* Dusán földbirtokos, dr. *Krebljn* Iván ügyvéd, *Vucsejics* Mile városi tanácsnok, dr. *Obuljev* kamarai jogügyi titkár, dr. *Petrovics* Brankó tőzsdei főtitkár, dr. *Stefanovics* Zsarkó nyugalmazott polgármester, *Hasan* Rebac miniszteri osztályfőnök, *Popovics* L. Milán hírlapíró, dr. *Mócs* Sándor volt főispán, ügyvéd, *Vidák* István mérnök, *Sztajles* Sztóján városi tanácsnok, dr. *Trtkovics* György kórházigazgató főorvos és mások.

Alig vonult be a két tábor, heves jelenetek támadtak a két csoport vezetői között. Dr. *Szekulics* és dr. *Hadzsi* Koszta hevesen vitatkoznak és sokan beleszóltak a vitába.

Mindenütt hevesen vitatkozó csoportok alakultak és a hangulat izzónak látszott. Ekkor vonult fel a szuboticei Szeverna Zvezda 80 tagú csoportja és a kaznisai és sztepanovicsévi dobrovollácok csoportja. Sok pap, tanító, tanítóné, jegyző és aljegyző jött a közgyűlésre. Ekkor már 1200-an lehettek a teremben és a karzat zsúfolásig tele volt hallgatósággal.

Fél tíz órakor *Vrhovac* Radivoj elnök újból megnyitotta a közgyűlést, üdvözölte a közoktatásügyi miniszter képviselőjében megjelent *Odavics* Riszto osztályfőnököt és átadta annak a szót.

Odavics a miniszter nevében üdvözölte a közgyűlést, amelynek eredményes munkát kívánt. Arra kérte a megjelenteket, hogy a vitatkozást higgadtan és minden szenvedélyesség nélkül folytassák le.

Vrhovac elnök javaslatára dr. *Szekulics* Milán, *Popovicki* Pavle, dr. *Popovics* Jofita, *Pavlovics* Misa, *Grkinics* Száva és *Gyorgyevics* Mitából álló verifikációs bizottságot választottak, amely azonnal megkezdte működését és előbb a régi tagok igazolása ügyében határozott. A bizottság több órán át dolgozott, ami erősen nyugalantította a közgyűlés tagjait, akik folyton tapsoltak és hangosan követelték a közgyűlés megkezdését.

Déli tizenkét órakor ért véget a verifikációs bizottság munkája, melynek működéséről dr. *Szekulics* Milán, a bizottság elnöke terjesztette elő jelentését.

Nagy felűnést keltett a verifikációs bizottság elnökének az a bejelentése, hogy a bizottság szótöbbséggel nem verifikálta dr. *Koszics* Mirkó tagságát, mert nem huzta be a tagdíjat. A bizottság ennek ellenére azt javasolta, hogy mégis fogadják el Koszics tagságát, amit a közgyűlés egyhangúlag teljesített is.

Vrhovac elnök ezután hosszabb beszédben arra kérte a tagokat, hogy tartózkodjanak a személyeskedéstől és a szenvedélyek kihozatalától, mert a Matica tradíciói megkövetelik, hogy a Matica közgyűlése méltóságteljesen folyjon le. Javaslatára üdvözítő táviratot intéztek öfelségéhez a királyhoz.

Ezután áttért a közgyűlés a napirend első pontjára: az igazgatóság jelentésére.

Az igazgatósági jelentést már előzőleg szét osztották a tagok között és így a közgyűlés eltekintett annak felolvasásától.

Nyolcszázötvenkét új tag

Ekkor a 852 új tag felvételéről tárgyalt a közgyűlés. Ezeket dr. *Koszicsék* jelentették be. E kérdés körül előeseredett vita indult meg a két csoport vezetői között.

Vrhovac hívei közül dr. *Hadzsi* Koszta jelentkezett elsőnek szólásra, de dr. *Koszics* hívei állandó közbeküldésekkel megzavarják és szinte lehetetlennek teszik előadását. A hangulat annyira izzóvá vált, hogy bevonult a terembe az addig az udvarban elhelyezett rendőri kőszénlét. Dr. *Hadzsi* annak szükségességét vitatta, hogy alapítsák meg az új tagok kiletét, mielőtt felvételükre döntenének. A beszéd folyamán újabb vihar keletkezett, a két csoport tagjai személyesen támadtak egymásra. A rendőrség *Kova-*

csevics Dusán földbirtokost, aki az egyik vitatkozó csoport központjában állott, kivette a teremből. Dr. *Koszics* Mirkó az elnöki dobogón levő asztalra ugrott és onnan beszélni kezdett. A nagy és fülsikeltető zajban nem lehetett gy szót sem hallani. A rendőrség közbeküldött és leemelte dr. *Koszicsot* az asztalról. A zaj tetőfokát érte el, mire *Vrhovac* elnök kihirdette, hogy a közgyűlést a vihar miatt egy órára felfüggesztik. Az elnök szavalt csak az újságírók hallhatják, mire dr. *Momirovics* Veljko megismételte, hogy a közgyűlést egy órára felfüggesztették.

Déli egy óra volt, amikor a közgyűlés tagjai hangos lármával elhagyták a termet.

Bonyodalmak az igazoltatás körül

Délután fél kettőkor a terem még le volt zárva és amikor a tagok odérkeztek, közölték velük, hogy csak azokat engedik be, akiknek tagsági igazolványuk van. Minthogy az újonnan jelentkezettek még nem kaptak tagsági igazolványt, óriási láрма és tumultus keletkezett az ajtó előtt és a Koszics-pártiak tiltakoztak az igazoltatás ellen. Ekkor érkezett meg *Koszics* Mirkó, akit színtén nem akartak beengedni, mert kijelentette, hogy nincs tagsági igazolványa. *Koszics* azonban mégis bement a terembe, de onnan ki akarták vezetni, mire hívei áttörték a kordont, benyomták az ajtót és a következő pillanatokban már többszáz ember volt a teremben és így az igazoltatás félbeszakadt.

Közben az idő egyre előrehaladt, a közgyűlést azonban nem lehetett folytatni, mert *Vrhovac* elnök nem volt jelen. A tagok hangosan követelték a közgyűlés megnyitását és különösen akkor volt nagy tiltakozás, amikor *Csrlis* Sztován, a Matica ideiglenes titkára kijelentette, hogy elküldtek az elnök lakására, hogy jelenjen meg a közgyűlésen. Háromnegyed háromkor az elnök még nem volt ott, mire dr. *Momiro-*

vics Veljko rendőrfőkapitány felhívta az igazgatóságot, hogy miután a kitérőt egy óra múlva az elnök nem jött el, az igazgatóság legidősebb tagja vegye át az elnöklést. Ebben a pillanatban érkezett meg *Vrhovac* Radivoj, aki még előbb az emelvényen beszélgetett híveivel és öt perccel három óra előtt nyitotta meg a folytatólagos közgyűlést. Kérdést intézett *Hadzsi* Kosztahoz, hogy kívánja-e folytatni előbb hagyott beszédét.

Dr. *Hadzsi* Koszta folytatta beszédét és azt indítványozta, hogy az új tagok felvételéről csak az igazgatóság megválasztása után döntsenek.

Ismét óriási zaj keletkezett erre és közben jelentkezett szólásra. Az elnök *Popovics* L. Milánnak azt mondta, hogy a szót, de a nagy zajban *Popovics* csak néhány mondatot mondhatott. Az új tagok felvétele mellett volt. Utána *Szekulics* Milán kezdett beszélni. Mire valaki elküldte magát:

— Eljen a szocialista!

A kiáltást ebben meg akarták támadni, mire a rendőrök kivették.

Szekulics állandó közbeküldések között igyekezett fejtegetni a Koszics-párt álláspontját. A zaj egyre nagyobbodott és fél négykor egy orvos és egy mérnök, akik a színpadhoz közeledtek, összeverekedtek. A verekedés egyre nagyobb lett, mire a rendőrök kivették a két kezdeményezőt, majd *Momirovics* Veljko főkapitány közölte *Vrhovac* elnökkel, hogy a közgyűlés folytatását nem engedélyezik, mert a rendet nem lehet fenntartani.

Vrhovac elnök erre a közgyűlést bezárta és folytatását bizonytalan időre halasztotta.

A Matica tagjai még sokáig maradtak a teremben, a két tábor farkasszemet nézett és kiáltoztak egymás felé, de a rendőrség erőlyes és tapintatos fellépése megakadályozta a rendezavarást.

Bombamerénylet követtek el a berlini Reichstag épülete ellen

A rendőrség véleménye szerint a merényletet horogkeresztesek követték el

Berlinből jelentik: Vasárnap hajnali öt órakor ismeretlen tettesek

bombamerénylet követtek el a Reichstag épülete ellen.

A rendőrségi nyomozás eddigi adatai szerint a merénylet valószínűleg demonstratív jellegű és valójában, hogy horogkeresztesek követték el.

A Reichstag épületének Sprecpartii oldalán történt a robbanás. Az egyik ablak boltívénél helyezték el a bombát, amely nagy detonációval robbant föl, a földszint és az első emelet ablakait bezúzta a légnyomás ereje, de komolyabb baj nem

történt.

A rendőrség és a tűzoltóság nyomban kivonult a helyszínre, a környéket elzárták és megindították a nyomozást. Az egyik közeli villamosvezeték oszlopon horogkeresztes propagandabélyegeket találtak felragasztva és ebből is arra következtetnek, hogy horogkeresztesek voltak a merénylők. Ugyancsak a helyszínen a pokolgép óraszerkezetének több alkatrészét találták meg.

A rendőrség huszonezer márká jutalmat tűzött ki a bombamerénylők nyomravezetéséért. A nyomozást nagy apparátussal folytatják.

A jugoszláviai zsidóság is tiltakozik a palesztinai vérengzések ellen

Tiltakozó gyűlések Beogradban és Zagrebban

A palesztinai véres események hatása alatt a zsidó egyesületek az egész világon tiltakozó gyűléseket tartanak. A jugoszláviai zsidóság is megdöbbenve figyelt fel a Szentűldön lejátszódott borzalmas eseményekre és az egyes városok cionista szervezetei egymás után rendezik meg gyűléseiket, amelyeken ismertetve az eseményeket, tiltakoznak ellene és olyan rendszabályokat követelnek, amelyek a jövőben kizárják a hasonló véres zendüléseket.

Mint Beogradból jelentik, az ottani cionista szervezet vasárnap délután öt órakor nagygyűlést tartott, amelyen nagy számban jelentek meg ugy a cionista szervezet tagjai, mint a nem cionista zsidók. A gyűlésen, amelyen tiltakoztak a palesztinai események miatt, képviseltették magukat az összes beogradi zsidó egyesületek, a nőegyletek és megjelent a gyűlésen dr. *Alkalay* Izsak grandrabbi, továbbá dr. *Pops* Frigyes, a beogradi német zsidó hitközség elnöke is. A gyűlést dr. *Alkalay* Dávid, a cionista szervezet vezetője nyitotta meg és ismertette a Palesztinában lejátszódott eseményeket, majd fejtegette azokat az okokat, amelyek a vérengzést előidézték.

Zagrebban is hasonló gyűlést hívtak össze a cionisták. A gyűlést a Makkabi sportklub tornatermében tartották meg vasárnap délelőtt s a hatalmas terem ezalkalommal teljesen megtelt. Dr. *Kolm* Hugó, az izraelita hitközség elnöke nyitotta meg. A gyűlés főszónoka dr. *Licht* Sándor, a jugoszláviai cionista szövetség ügyvezető elnöke volt. Dr. *Licht* beszédében ismertette a történeteket és élesen kikelt a nagyhatalmak magatartása ellen, amelyek szerinte elősegítették a zsidó állam megalakulását, de semmit sem tettek annak az érdekében, hogy a palesztinai zsidók tízezer erőfeszítésének eredményeit, a nehéz küzdelmek árán kivirágztatott kultúrát, fejlett ipart és kereskedelmet megvédelmezzék. A szónok ezután vá-

zolta a palesztinai zsidóság tíz esztendei működését, amely idő alatt a kietlen pusztákban városokat, gyárakat, kórházakat, egyetemeket varázsoltak elő. Fejtegette ezután, hogy az a harc, amely a zsidók és az arabok közt most folyik, nem a tengődő arabok gondolata volt, hanem hatalmas érdekei adták: a fegyvert a tétutra vezetett arabok kezébe. Nem itéli el a jelenlegi angol kormányt, amely nem tehetett egyebet, mint folytatta az előző kormány hibás palesztinai politikáját, de rendületlenül hisz abban, hogy a szocialista angol kormány érvényt fog tudni szerezni tekintélyének és meg fogja akadályozni hasonló esetek megismétlődését.

A gyűlés résztvevői ezután felállással odtak kifejezést gyászuknak a Palesztinában elvérzett hittestvéreik iránt. Ezután dr. *Horn* Márk, a cionista szövetség zagrebi vezetője, határozati javaslatot terjesztett be, amelyben többek között követelik, hogy szigorúan büntessék meg a zavargások értelmi szerzőit és tetteseit, bucsássák el azokat a tisztviselőket, akik nem törekedtek szűkösséggel, vagy a zsidók iránt táplált gyűlöletükkel lehetővé tették az arabok vérengzéseit és fosztogatásait, követelik továbbá, hogy szervezzék át a palesztinai rendőrséget és a zsidó lakosság számára nyitott meg minden zsidókat is alkalmazzanak rendőröknek. Adjanak teljes kártérítést a harcokban elesett zsidók hozzátartozóinak és a fosztogatások áldozatainak és tegyék lehetővé a zsidóknak fokozottabb mértékben való letelepülését Palesztinában.

Legjobb hirdetési orgánium a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

A Graf Zeppelin elindult Lakehurstból

Keddre várják a léghajót Fridrichshafenbe Texas fölött revolvergolyóval átlőtték a léghajó burkolatát

Newyorkból jelentik: A Graf Zeppelin az eredeti terv szerint vasárnap reggel nyolc óra 18 perckor közép-európai időszámítás szerint délután 1 óra 18 perckor startolt a Lakehursti repülőtérről Fridrichshafenbe.

A start színhelyén hatalmas tömeg gyűlt össze és amikor a léghajó felemelkedett, a tömeg lelkesedése hatalmas éljenzésben tört ki.

A start simán sikerült,

a léghajó, amelyre az utasok az indulás előtt egy órával szálltak fel, méltóságátjelesen emelkedett a levegőbe és csakhamar eltűnt a láthatáron.

A Graf Zeppelin startját eredetileg hatnali 4 és 5 óra között tervezték, ekkor azonban olyan hatalmas vihar tombolt Lakehurst fölött, amely a léghajó elindulását lehetetlenné tette.

Nagy izgalmat keltett Lakehurstban, hogy közvetlenül a Graf Zeppelin elindulása előtt egy revolvergolyó által ültetett lyukat fedeztek fel a léghajó külső burkolatán.

Azt hiszik, hogy a sérülést a Texas fölötti repülés alkalmával szenvedte a léghajó.

A sérülés kijavítása rövid időt vett igénybe és a Graf Zeppelin teljes biztonságban indult el útfára.

A léghajó utjáról mindaddig újabb jelentések nem érkeztek, de Fridrichshafenben már minden előkészület megtörtént fogadására.

Kedvező időjárási viszonyok mellett a léghajó már kedden megérkezik Fridrichshafenbe.

A meteorológiai állomások jelentése szerint az időjárás az Atlanti Óceán felett meglehetősen kedvező.

Véget ért a beszélőfilm-háboru

A francia és német beszélőfilmvállalatok egyezsége kötötték Párisban

Párisból jelentik: Hosszas tárgyalás után megtörtént az »interchangeability« megkötése a Western és a német vállalatok között.

Az »Interchangeability« annyit jelent, hogy a beszélőfilmszabaddalmakat kicserélik egymás között és a vállalatok nem akadályozzák meg egymás működését különböző perekkel. A megegyezést Otterson professzor hozta létre.

Ennek a filmvilágra nézve igen jelentős megegyezésnek kettős következménye lesz. Először: Westerngépnek fognak a franciák német hangosfilmeket játszani és a németek francia gépeket is fognak alkalmazni. Másodsor: a hangosfilmgépek árai fel fognak szökni, mert a megegyezés csökkenteni fogja a gyártási versenyt.

Betörők jártak a szentai Jézus Szent Szive-templomban

A betörők kifosztották a perselyeket

Szentáról jelentik: Ismeretlen tettesek behatoltak a felsővárosi Jézus Szent Szive templomba, ahol feltörték a perselyeket és a bennük talált pénzt elrabolták.

A betörést szombaton reggel négy órakor fedezte fel a harangozó, aki a templomba lépve látta, hogy a perselyeket feltörték és kifosztották. A harangozó pénteken este az utolsó harangszó után bezárta a templom ajtajait és hazament. A betörők a templom udvarába vezető főtéri rácsoskaput állkucsal felnyitották és könnyű szerrrel bejutottak a templomnak abba a termébe, amelyben a legett felsővárosi plébánia templom miseruháit és kegyzserkeit őrzik. A tettesek ebben a tereben az összes szekrényeket feltörték, kiszedték a nagyértékű miseruhákat, az arany- és ezüsttárgyakat, de ezeket nem vitték el, valószínűleg azért, mert értékesítésük nehéz. Ezután behatoltak a templomba, ahol négy perselyt törtek fel, köztük a páduai Szent Antal, továbbá a templomfestési alap és még két másik jótkönyves perselyt. Az ötödik perselyt is fészegetni kezdték, de munkájukban úgy látszik, megzavarták őket, mert ezt a perselyt nem foszthatták ki.

A harangozó azonnal jelentette az esetet Pécsy Béla plébánosnak, aki megjelent a templomban, mindent átvizsgált, majd feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen.

HIREK

— **Kinevezés.** Szentáról jelentik: A szociálpolitikai miniszter dr. Mateics Vladisláv járásorvost a szentai gimnáziumhoz iskolaorvosnak nevezte ki.

— **Elbucszatták a Kulára helyezett moil plébános-helyettesét.** Molról jelentik: Fritz Ferenc moil plébános-helyettesét Kulára vikáriusnak neveztek ki. A hívők, akik körében nagy tiszteletnek és megbecsülésnek örvendtek, ünnepi bankett keretében bucsuztatták el a távozó plébánost. A banketten a római katolikus hitközségben kívül megjelentek még Pappovics Szeván görögkeleti plébános, Ribarov Vladisláv jegyző, dr. Schwarz Ferenc ügyvéd, Bo-araba Aurél, Patyi János és Jaksics Damján tanítók és mások. Fritz helyére Vargha János sztarakanizsai lelkész neveztek ki.

— **Becsereken újból megindul a »Borac.«** Becserekekről jelentik: A »Borac« című hetilap néhány hónapi szünetelés után most ismét megindul. A lap igazgatója és felelős szerkesztője dr. Ankics Bózsa becserekei ügyvéd lesz.

— **A szentai kereskedelmi egyesület a házaló kereskedés ellen.** Szentáról jelentik: A szentai kereskedelmi egyesület pénteken este gyűlést tartott Fischer Armin alelnök elnöklése alatt. A gyűlésen több kereskedő panaszt emelt amiatt, mert újabban a házalók ismét felkeresik lakásukon a fogyasztó közönséget és részletfizetésre ajánlják áruikkéiket. Mint-hogy a házalók működése árt a kereskedőknek, az egyesület elhatározta, hogy a rendőrséghez fordulnak. A kereskedelmi egyesület küldöttsége szombaton megjelent Miodragovics Gyorgye főkapitány előtt, aki megígérte, hogy a szükséges intézkedéseket megteszi. A házalóknak esküsz házilag készített iparcikkék eladásával szabad foglalkozni.

— **Az angol kommunista párt három vezetőjét elzárta a pártból.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint az angol kommunista párt utasítást kapott Moszkvából, hogy a párt jelenlegi három vezetőjét mezdítsák el helyükről és zárják ki a pártból. Az utasítás felhívja az angol kommunistákat, hogy erővecebb politikát folytatassanak. A három pártvezér között van Campbell, akit az 1924. évi Macdonald-kormány lezítás miatt letartóztatott, majd újra szabadlábra helyeztetett és ez a szabadlábrahelyezés nagyban hozzájárult a kormány bukásához. Moszkva olyan vezetőket kíván az angol kommunista párt élére, akik a munkássággal szorosabb kontaktust tartanak fenn és erővecebb politikát folytatnak, mert Campbellt túlságosan mérsékelteknek tartják.

— **A kivégzés előtt leopott kegyelmet egy bolhártól Wvén Kém.** Kovnából jelentik: A hadbírósg halálra ítélte Karosast, a litván külügyminisztérium bír-szerző osztályának főnökét, akit hazatérési váddal állítottak a bíróság elé. A tárgyaláson bebizonyosodott, hogy Karosast állandó összeköttetést tartott fenn a vilnai emigránsokkal. A halálos ítéletet szombaton kellett volna végrehajtani, de a köztársasági elnök közvetlenül az ítélet végrehajtása előtt kegyelmet adott Karosastnak és az ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta át.

— **A notyautas tragédiája.** Szremszkamitrovicáról jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt csütörtökön délután a Mitrovicáról Vrdnik felé vezető vasútvonal mentén. Pavelics Balázs likai származású munkás a sinek között gyalogolt Vrdnik felé. Ugyanebben az irányban haladt egy személyvonat is, amelynek hátsó kocsijára a munkás fel akart kapaszkodni, azonban olyan szerencsétlenül ugrott, hogy visszacsúszott és a kerekek alá került, amelyek a ballábát fölül lemet-sztették. A szerencsétlenül járt embert haldokolva szállították kórházba.

— **Félelmetesen árad a Nilus.** Londonból jelentik: A Nilus áradása komoly aggodalmat kelt. Alexandriában. A vízállás magasabb, mint bármikor az utolsó negyven év alatt. A kormány harmincezer egyiptomi fontot utalt ki az árvíz elleni védelemre. A tartományi kormányzókat utasították, hogy készüljenek elő az árvízveszedelemre.

— **Cylikosság — négy dinárót.** Banjalukáról jelentik: Az itteni törvényszéken pénteken tárgyalták Nosztupovics Dervis boszanszagradsikai földműves bünygőt. Nosztupovics veszekedés közben fejével agyonütötte szomszédját Zsunics Aliját. Zsunics négy dinárát tartozott Nosztupovicsnak, aki erőszakkal követelte a pénzt, az adós azonban nem akart fizetni, ami annyira felidühösítette Nosztupovicsot, hogy elkövette a gyilkosságot. A bíróság erős felindulásban elkövetett önbarátság bűntetteiben mondta ki bűnösnek Nosztupovicsot és négyévi súlyos börtönrre ítélte.

— **Kilenc tonna a tengerfenékről három tonna elefántcsontot.** Brestből jelentik: Az a két olasz hajó, amely már kéthét óta fáradozik az Elisabéthville nevű elsüllyedt gőzös elefántcsontrományának kiemelése, három tonna elefántcsonttal visszatért Brest kikötőjébe. Ha a szép idő tovább tart, a két hajó megkísérli a Szin-sziget mellett elsüllyedt Egyiptom nevű teherszállító hajó roncsainak a felkutatását.

— **Revolveres halála Temesváron.** Temesvárról jelentik: A szegrencia vezérigazgatósága értesült arról, hogy a románai kommunisták nagyobb számban Temesvárra utaznak, hogy a temesvári kommunistápar tárgyalásánál demonstratív megjeljenek. A belügyminisztérium intézkedett, hogy minden zavargás elkerülhető legyen. Mégis Temesváron szombaton egy Wolff nevű kommunistát igen izgalmas körülmények között tartóztatták le az uccán. Wolff a rendőrközeg előtt futva menekült és a Károly herceg uccán át akart egérutat nyerni. A rendőrkök utánáérték, de szerencsére a népes uccán senkit sem találtak a golyók, csupán óriási pánkot keltek. Végül is az uccánjárók Wolff elébe álltak s így a rendőrköknek sikerült elfogni.

— **Felhívás a jászvü emberekhez.** Egy szubotkai uriaszony, aki félőtt leányával együtt a legnagyobb nyomorba jutott, egyhogy a leány végző elkeseredésében öngyilkosságot kísérelt meg, a jászvü emberek támogatását kéri szult helyzetében. Elfogad látműve foglalkozást is, mert célja az, hogy becsületes munkálatai tarisa fenn magát és gyermekét. Adományokat és alkalmaztatásra vonatkozó üzeneteket a Bácsmegeyi Napló szerkesztősége vesz át és továbbít rendeltetési helyükre.

— **Nem esküdtet, nem temethet, nem kap hatósági bizonyítványt Fománában az alkötőrákos.** Bukarestből jelentik: A bukaresti sajtó erőszakkal a pénzügyminisztérium egy készülő rendelete ellen, amely az adóbehajtás céljából eddig elképzelhetetlen eszközöket akar alkalmazni. A bukaresti lapok azt írják, hogy a készülő rendelet szerint a jövőben az anyakönyvi bejegyzéseknél fel kell mutatni az adókönyvet és akinek hátraléka van, annak semmiféle bejegyzést sem fogad-nak el. Iskolai beiratásnál is kötelező lesz az adókönyv felmutatása és semmiféle hatósági bizonyítványt nem kaphat az, aki nem tudja igazolni az adókönyvvel, hogy az adófizetés van.

— **Sorozatós betörések Topolán.** Bácskatopoláról jelentik: A község lakosságát nagy izgalomban tartja, hogy a faluban egymást érik a betörések. A vakmerő betörők a község központjában garázdálkodnak leginkább és szombat este, amikor a főuccán nagy tömeg sőt, a község házával szemben levő Tóth-Isaszegi Márton-féle mézárászoket ismeretlen tettesek állkucsal kinyitották és a közőzők szemelátára vittek el nagymennyiségű árut és pénzt. Vasárnap éjjel egy kofát raboltak ki, akinek bódéja ugyancsak a község házával szemben van. A vakmerő betörőket keresik.

— **Megítélte a mostoháját.** Banjalukáról jelentik: Davidovics Mile tizenhatéves banjalukai lány rossz viszonyban volt mostohaanyjával. Július 3-ikán a lány összetalálkozott mostohájával. A veszekedésből veresedés támadt, amelynek hevében Davidovics Mile felkapta a kezégyében levő baltát és azzal többször fejbesújtotta mostohaanyját, aki holtan rogyott össze. A banjalukai törvényszéken pénteken tárgyalták a tizenhatéves lány bünygét. A bíróság Davidovics Mile az anyhító körülmények figyelembevételével kétévi súlyos börtönrre ítélte.

— **Ellopák a kábelt és sööttség borult Nápolyra.** Rómából jelentik: Ismét kábellopás történt Nápolyban és a város sötétségbe borult, mert a villamos áramszolgáltatás meg volt zavarva. Nápolyban egy idő óta sűrűn fordultak elő ilyen kábeltolvajlások és egyetlen egyszer sem sikerült a tettest kézrekeríteni.

A BÁCSMEGYEI
NAPLÓ-ra

bármelyik naptól kezdve
'ehe' előfizetni s az elő-
fizető részestül az ö-szes
könyvek kedvezményben

MÉRNÖKISKOLA
ALTENBURG THÜR.

gépésze — elektrotechnika, automobi-
és rezulógópépítés. — Ingyen prospektus!

SPORT

A SzAND győzött az alszövetségi
dijmérkőzéseken

A Sport a második fordulóban is súlyos vereséget szenvedett, a SzAND csak minimális győzelmet aratott a ZsAK felett

Az alszövetség díjáért kiírt díjmérkőzések második fordulója mintegy ötszáz főnyi közönséget vonzott a SzAND-pályára. Az abnormis hőség nehéz feladat elé állította a játékosokat, akik szezonleji kondíciójuk mellett nem soká bírták az iramot. Főleg a fél 3-kor kezdődő SzMTC—Sport meccsen szenvedtek sokat a játékosok a melegtől és a mérkőzés túlnyomó részében szinte álló játék folyt. A második mérkőzésre már kissé lehűlt a levegő és a játék is élénkebb lehetett, ennek megfelelően érdekesebb is volt.

Az első mérkőzésen az SzMTC nem annyira szép, mint hasznos játék után megismételte a ZsAK elsőfordulóbeli 5:1-es győzelmét a Sport felett, amelynek csapata ezúttal is nélkülözötte a lendületet és állókép-

ességét. A SzAND 3:2 arányú minimális győzelemmel volt kénytelen megelégedni a ZsAK-al szemben, amelynek együttese javuló formát mutat és sok tekintetben egyenrangú ellenfele volt a »kisérleti« felállításban játszó bajnok csapatnak.

A díjmérkőzések végleges eredménye a következő:

1. SzAND	2	2	—	—	8	2	4
2. ZsAK	2	1	—	—	1	7	4
3. SzMTC	2	1	—	—	1	5	6
4. Sport	2	—	—	—	2	2	10

A mérkőzések után *Milodanovic* Martin, az alszövetség alelnöke egy-egy sportelöt ábrázoló emléktárgyat adott át az első helyezettnek.

SzMTC—Sport 5:1 (3:0)

Bíró: Sefcsics. A csapatok játéka gyenge nivón mozgott és csak az első félidőben mutatott némi élénkséget. A nagy gólarány nem fejezi ki hűen az erőviszonyokat, mert a Sport is sokat támadott. A mérkőzés sorsát a védelmek közötti különbség döntötte el, mert a csatársorok egyik oldalán sem játszottak ki jó formát.

A győztes csapat legjobb része a védelem volt. Élén *Hanák* kapussal, de a két masszív hátvéd, *Dér* és *Cérnai* is jó teljesítményt nyújtott. A hálsor *Besirovics* kivételével gyenge játékokat produkált, egyénileg még *Süllei* elégtett ki valamennyire. A csatársor nem törekedett összejátékra, megelégedett a nála teljesen szokatlan áttörő akciókkal, amelyben a gyors *Svraka*, az ügyesen irányító *Jovanovic* és a kitűnő lövésű *Barna I.* nyújtott figyelemre méltót. A balszárny abszolút használhatatlan volt, *Barna II.* talán még soha nem játszott ennyire gyengén és rossz volt *Markovic* is.

A Sportnál csak néhány embert lehet megdicsérni az egészben rosszul funkcionáló együttesből. Ezek *Ilgen*, *Mészáros*, *Szilágyi I.* és *Denegri*. A többi mentességül szolgál, hogy a neki meg nem felelő poszton játszott. AIP ez elsősorban *Szilágyi III-ra*, akit hátvéd posztra állítottak. *Nagykanász II.* mint kapus, egészen rossz kísérletnek bizonyult. Általában a védelem volt a csapat leggyengébb része. A csatársor nélkü-

lőzi az irányítást, amit *Jankovic* ezúttal sem tudott ellátni. *Karip* minden poszton megpróbálkozott, de ez csak arra volt jó, hogy kiderüljön, hogy nem való a csapatba. *Hasenstein* jó technikája, gyenge fizikuma miatt nem érvényesülhet. *Csete* agilisán indult, de elhanyagolták és ez kedvét szegte. *Szilágyi II.* teljesen izoláltnak állt a balösszekötőben.

Sefcsics, kisebb hibáktól eltekintve, kielégített.

SzMTC: Hanák — Cérnai, Dér — Süllei, Besirovics, Göncöl — Svraka, Barna I., Jovanovic, Barna II., Markovic.

Sport: Nagykanász II. — Szilágyi III., Ilgen — Hasenstein, Mészáros, Szilágyi I. — Csete, Denegri, Jankovic, Szilágyi II., Karip.

A játék Sport támadásokkal indul, mégis az SzMTC ér el gólt a 10. percben *Jovanovic* révén. További eredménytelen Sport támadások után a félpályáról szöktetett *Svraka* a 30. percben lövi a második gólt, amit újabb Sport fölény után a 39. percben *Jovanovic* gólja követ. Szünet után az SzMTC már a 4. percben gólt ér el *Barna I.* éles sarok lövéséből. A 7. percben csak a Sport egyetlen gólia: a hendsért ítélt *II-est* *Denegri* lövi, *Hanák* kiütéssel védi, de *Denegri* ráfut és behelyez. Ezután az SzMTC állandó fölényben van, de csak a 15. percben sikerül súlyos védelmi hibából *Markovic* révén az eredményt növelni.

Szand—Zsak 3:2 (2:0)

Bíró Balázs. A két csapat küzdelme lendületes és ennek megfelelően érdekes küzdelmet nyújtott, mindamellott mindkét csapatban voltak feltűnő hibák, ami sokat ártott a játék szépségének. Az első félidőben a SzAND, szünet után a ZsAK támadott többet és az erőviszonynak eldöntetlen eredmény felelt volna meg a legjobban.

A SzAND csapatának felállításában több újítással találkozott a közönség, ezek az újítások azonban nem sok dicsőségre válnak a vezetőségnek. A legnagyobb hiba a centerhalf poszton van, ahol az utóbbi félidőben pompás formát mutató *Weisz* helyett hátrólhétre más emberrel kísérleteznek. Ezúttal *Rudacsot* állították a csapat tengelyébe, ami azonban még az eddigieknél is hibávalóbb kísérletnek bizonyult. Általában a hálsor volt a csapat leggyengébb része. A védelemben egy *Held*, mint *Rengéi* kifogástalan volt és *Ambrus* is néhányszor szépen védett. A csatársorban teljesen kudarcot vallott *Beleszlin* szerepeltetése, aki mint tüzérs védőjátékos itt nem érvényesülhet. *Kovács* lassúsága mellett is kitűnően irányított. *Kikics* határtalan agilitással tűnt ki, míg a balszárny nem produkált sokat.

A ZsAK-ban főleg a csatársor játéka érdemel figyelmet. Az összejáték terén határozott haladás mutatkozik, ami feltétlenül az ésszerűen irányító *Ruszimovic* érdeme. Mellette *Evetovics* balszélső kitűnő

értéke a ZsAK támadásornak. *Katrinka* is szépen beilleszkedik az összejátékba, emellett még mindig a legveszélyesebb lövésesátár. A *Takács—Gyóko* jobbszárny utóbbi gyengesége miatt alig funkcionált. A védelem legjobb embere *Gál* kapus volt. A hálsor jóval felülmulta ellenlbasát.

Balázs bíró súlyos hibát követett el, amikor a kézzel hálóbá ütött labdát kihozatta és 11-est rugatott.

SzAND: Ambrus — Held, Rengéi — Fischer, Rudics, Vujkovic — Kikics, Beleszlin, Kovács, Raicskovic, Horváth.

Zsak: Gál — Kenyeres, Csicszai — Zvekán, Buljanovic, Miatovic — Takács, Gyoko, Ruszimovic, Katrinka, Evetovics.

A SzAND kezdi a támadást és az első félidőben meg is tartja támadó szerepét. A vezető gólt a 22. percben *Kikics* remek lövéséből éri el a SzAND, majd *Fischer* szabadrúgásából a 30. percben *Raicskovic* lövi a másodikikat.

A II. félidőben változik a játék, a Zsak is sokat támad és a 14. percben *Evetovics* révén gólt szerez. Egy perc múlva *Horváth* megszerzi a SzAND harmadik gólját. Ezután a bajnok csapat hálsora teljesen letérlik és a Zsak csaknem állandóan frontban van. A 40. percben *Katrinka* fejesét *Vujkovic* a hálóbá üti, de Balázs 11-es ítélt, amit *Ruszimovic* őrtkeszt. Az utolsó percben a Zsak hevesen küzd a kiegyenlítésért.

Zagreb—Beograd 4:2 (2:1)

A zagrebi jubileumi ünnepségek második napja

Zagreből jelentik: Vasárnap folytatták a zagrebi alszövetség jubileuma alkalmából rendezett ünnepségeket. A vasárnapi programon is több mérkőzés szerepelt, amelyek kivétel nélkül érdekes küzdelmeket hoztak.

A vasárnapi programot a zagrebi és a ljubljani alszövetségek junior válogatottjainak mérkőzése vezette be. A mérkőzést 1:1 arányú félidő után a zagrebi csa-

pat 2:1 arányban nyerte meg. Ezután következett a zagrebi alszövetség vidéki bajnoki döntője a bródi *Marsonija* és a banjalukai *Krajsnik* között. A mérkőzést 3:0 félidő után 5:1 arányban a bródi *Marsonija* nyerte meg. Nagy érdeklődés előzte meg *Gráz* és *Szplit* válogatott csapatának mérkőzését. Erős küzdelem után 1:0 arányú félidő után 2:1 arányban *Graz* győzött.

A mérkőzés után a pályán valamennyi csapat részvétele mellett több üdvözlő beszéd hangzott el, beszédet mondott többek között dr. *Zovicsics* főispán, a jugoszláv futballszövetség alapító tagja is. Az ünnepség után került sor a főattrakcióra: *Beograd* és *Zagreb* válogatott csapatainak mérkőzésére.

A két csapat találkozója rendkívül izgalmas volt.

Mindkét részen különösen a csatársor játszott szépen, de a zagrebiak jobban kihasználták a gólhelyzeteket és így a győzelmet is megszerezték. A mérkőzés 2:1-es félidő után 4:2 arányban végződött. Mindkét részből egy-egy gól tizenegyesből esett. A zagrebiak gólját *Wohl* (2), *Premrl* és *Hitrec*, a beogradi gólokat *Petrovics* és *Hrnycics* lötték.

Este bankett volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

Botrányba fulladt a szombori
jótékony körmérkőzés

Szomborból jelentik: A szerencsétlenül járt *Paulin* maribori játékos családjának segélyezésére vasárnap körmérkőzést rendeztek a szombori egyesületek.

Az első mérkőzésen a kitűnő formát játszó újoncsült elsőosztályú *STK 4:1 (1:1) arányú megérdemelt győzelmet aratott* a tréninget teljesen nélkülöző *ZsAK* felett. A győztes csapatnak különösen a csatársora produkált jó játékokat. Bíró: *Spanyol*.

A Sport—Szoko mérkőzésen 3:1-es félidő után 6:1-re vezetett a Sport, amíg a második félidő huszadik percében *Dobrenov* faultja miatt tülekedés támadt a játékosok között. Az izgatott hangulat a közönségre is átragadt, többen berohantak a pályára, ahol verekedés tört ki. A verekedésnek a rendőrség vetett véget, *Molnár* bíró pedig lefújta a mérkőzést.

NOVISZAD

Hajduk (Petrovaradin)—Radnicski 2:1 (1:0). Ifjúsági mérkőzés.

Postás—Vojvodina IB 2:1 (0:0). A mérkőzésen két játékos összeverekedett és emiatt időelőtt abbahagyták a játékot.

Vojvodina—Radnicski 4:4 (1:0). Bíró: Daljev. Egyenlő erejű ellenfelek küzdelme.

OSZJIEK

Gradjanszki—Bácska 6:2 (4:1)

A szubotocai Bácska vasárnap Oszjijeken a Gradjanszki ellenfele volt és a jóképességű oszjijeki csapat nagyarányú győzelmet aratott a balszerencsés játékos Bácska ellen, amelynek csatársora a döntő pillanatokban nem állt részen. A Bácska már az első percben *Cepko I.* révén megszerezte a vezető gólt. A kilencedik percben már az oszjijeki csapat diktálta a tempót és *Opravics* révén egyenlített. A huszonkettedik percben *Cepko* a büntető területen belül ok nélkül kézzel leütött egy labdát. A tizenegyesből a Gradjanszki megszerezte a vezetést. A harmincyolcadik percben *Schultz* beadásából *Novoszel* a harmadik gólt szerezte meg csapatának, az utolsó percben Bácska újabb gólt kapott.

A második félidő első harminc percében a Bácska abszolút fölényben volt, teljesen leszorította ellenfelét, de a csatársor a jó helyzeteket nem tudta kiaknázni. A huszonnegyedik percben az oszjijeki csapat újabb gólt ért el, a harminchetedik percben pedig *Novoszel* a hatodik gólt rugta. A harmincyolcadik percben *Kavarcas* támadt az oszjijeki csapat kapuja előtt és *Kulundzics II.* hálóbá juttatta a labdát. A Bácskából főleg *Virág* tűnt ki, aki pompás védelemmel még súlyosabb vereségtől mentette meg csapatát. Jó volt még *Sarcsavics*, a Gradjanszkiiban pedig *Mayer* és *Nettinger*.

Gráfcsar—Makkabi 14:0 (7:0).

BUDAPEST

Az I. próillig bajnoki mérkőzés

Budai 33—Pécsbaranya 3:0 (1:0).

Bátya—Bocskai 5:0 (3:0).

Ujpest—Hungária 4:2 (1:2).

Somogy—III. kerület 2:2 (1:1).

Vizplóó:

MAC—SzUE 13:0 (5:0).

Öt új futballegyesület. Oszjijekről jelentik: Az oszjijeki alszövetség a legutolsó igazgatótanácsi ülésén öt új egyesületet vett fel az alszövetség tagjai sorába. Az új egyesületek a következők: *Slavonac* (Csepán), *Szilni Bilje*, *Vitéz* (Oszjijek Antunovac), *Slavija* (Gornji Miholjac) és *Zseljeznicsar* (Belistye). Az új egyesületek már lejátszották a bemutatkozó mérkőzéseiket.

A *Popovics-serlegmérkőzés* döntője. Vasárnap kerül lejátszásra a szubotocai városliget pályáján a *Popovics-serlegmérkőzés* döntője a Sport és a Bácska csapatai között. A mérkőzés annál is inkább érdekesebb és izgalmasnak ígérkezik, mert ha a Bácska győzni fog, akkor a serleg végkép a birtokában fog maradni. A programot aületikai számok egészítik ki.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓRA

bármelyik raptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részéről a különveleményekben

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 28. avgusta 1929. god. u Subotici na sednici Poslovnog Odbora Subotičkog Nogometnog Podsaveza JNS-a.

Prisutni: Milodanović Martin podpredsednik I., Skenderović Geza tajnik II., Brajković Sreten blagajnik, Sečić Geza, Jocić Svetislav, Kokai Franjo.

Odsutni: Sonnenberg Zoltan i Plavšić Vlada. P. O. zapisnik od 14. avgusta 1929. god. nakon čitanja overovljuje.

Verificiraju se sledeći igrači sa pravom nastupa i to:

Za Sport Klub »Tesla«, St. Bečej: Magori Ignac, Karolji Bela (St. Beč. Radnički), obo od 5. septembra 1929., a Rujer Petar (Radnički, St. Bečej) od 28. II. 1930. god.

Za SMTK: Selecki Aleksandar od 5. IX. 929. Za Subotički Sport Klub: Gombaš Josip, Santo Mihajlo i Santo Stevan (dosada Radnički, Subotica), svi od 14. februara 1930.

Za Jug. Atl. Društvo »Bačka«: Sudarević Ilija, Bačlija Lazar, Ivić Bela, Tonković Bela i Čičić Milenko, svi od 5. septembra 1929.

Za Bunjevački S. K.: Becherer Jovan i Čulin Andrija, obo od 5. sept. 1929.

Za Konobarski AC-VII. Krug: Franc Josip od 5. sept. 929. i Prohaska Aleksandar sa pravom nastupa odmah, pošto je isti igrač povukao za Radnički S. K., Subotica svoju verifikaciju.

Za Poštanski Sport Klub: Garso Vilim od 5. IX. 929. god.

Za Odžački Sport Klub: Schuj Matija od 5. sept. 929. i Horvat Stevan (NAK, N. Sad) od 26. dec. 929.

Za Bačkogradski ASK: Nemeth Andrija i Živković Čeda, obo od 5. sept. 929.

Za Dulcis Sport Klub, Novi Vrbas: Pinta Jovan od 5. sept. 929.

Za Topolski Sport Club: Rajčan Pavle od 5. septembra 929.

Za Sport Klub Sub. Elektr. Centr.: Tőke Josip (Bunj. S. K.) od 7. febr. 930.

Za Senčanski AC: Stepančev Miodrag (Senč. Radnički) od 7. febr. 930.

Za Somborsko Sportsko Udruženje: Štehlj Erne (Somb. G. D.) odmah.

Za Sport Klub »Ferum«: Mesman Stevan (Kadima, V. Bečkerek) sa pravom nastupa odmah, pošto je isti povukao svoju verifikaciju za SAND, a matični klub mu se razišao.

P. O. uzima na znanje izjavu igrača De Prešvil Djordja (Bačka) u komu izjavljuje, da će i prvenstveno utakmice igrati za Bačku, i prema tomu se po §. 10. dozvoljava nastup odmah u JAD »Bačka«.

P. O. poziva Bunjevačkog S. K.-a da u roku od 8 dana izda legitimaciju igrača Bukvić Franja radi verificiranja za JAD Bačku, ili pak saopšti zapreke i najzad neka javi zadnju javnu utakmicu istog igrača.

Isto tako se pozivaju SAND da izda legitimaciju igrača Ottenbacher Nandora za JAD Bačku, Poštari da izda Harmat Pavla za Konobarski AC-VII. Krug, Hakoah da izda igrača Gotvald Dragutina za Poštare.

Dopis Bunjevačkog S. K.-a u komu moli da se isplati pripadajući deo od čistog prihoda za II. razr. klubove, uzima na znanje pošto prema izveštaju blagajnika ista svota je već isplaćena.

Upućuje se tajnik II. da izda dopustnicu Bogdana Matija (Somb. Sportsko Udruženje) za Beogradski I. op. Podsavez radi verificiranja istog za Jedinstvo, Beograd.

Dopis Medjklubskog Odbora u komu urgira dopustnicu igrača Romoda (Somb. Soko) stavlja se u evidenciju, do odgovora MLSz.-a

P. O. prijavnice St. Beč. Škola za verificiranje igrača Kosanov Nikole (Radnički, St. Bečej) i Sport Klub Ferum za verificiranje igrača Škala Dezidera (Poštari) ustupa Upr. Odboru na daljni postupak, zbog neradovoljenja pozivu ovog odbora.

Verificira se odigrata prv. utakmica od 11. VIII. 929. Senčanski Radnički—Somb. Gim. Društvo sa 7:2.

P. O. na utakmice, koje će se odigrati dana 1. sept. t. g. na igralištu SAND-a određuje sledeću gosp. du kao redatelje, i to: Nagy Dezidera, Kokai Franjo, Jocić Milerada, Neuman Karla i Sečić Geza. Dužnost sportskog nadzornika vršit će g. Skenderović tajnik II.

P. O. na temelju odluke Upr. Odbora od 15. VIII. 929. obavlja zrebanje II. razr. klubova za odigravanje prv. utakmica u jesenskom sezoni 1929—30. tako u Subotici, kao i u provinciji i to:

Grupa A) u Subotici

15. sept. 1929.

S. K. Hakoah—Poštanski S. K.

22. sept. 1929.

Konobarski AC-VII. Krug—S. K. Radnički

29. sept. 1929.

S. K. Radnički—Poštanski S. K.

6. oktobra 1929.

S. K. Radnički—Bunjevački S. K.

13. oktobra 1929.

Bunjevački S. K.—Konobarski AC-VII. Krug

20. oktobra 1929.

Bunjevački S. K.—Poštanski S. K.

27. oktobra 1929.

Bunjevački S. K.—S. K. Hakoah

3. novembra 1929.

Radnički S. K.—S. K. Hakoah

10. novembra 1929.

S. K. Hakoah—Konobarski AC-VII. Krug

17. novembra 1929.

Poštanski S. K.—Konobarski AC-VII. Krug

Grupa B)

15. sept. 1929.

Bačkogradski. AK—Senčanski Radnički

Adjanski S. K.—St. Beč. S. K. Tesla

22. sept. 1929.

Senč. Radnički—St. Bečejski S. K. Tesla

St. Kanjiški AC—Adjanski S. K.

29. sept. 1929.

Adjanski S. K.—St. Beč. Radnički

Bačkogradski AK—St. Beč. S. K. Tesla

6. oktobra 1929.

Senčanski Radnički—St. Kanjiški AC

St. Beč. S. K. Tesla—St. Beč. Radnički

13. oktobra 1929.

St. Beč. Radnički—St. Kanjiški AC

Bačkogradski. AK—Adjanski S. K.

20. oktobra 1929.

St. Bečejski Radnički—Senčanski Radnički

St. Kanjiški AC—Bačkogradski AK

27. oktobra 1929.

Adjanski S. K.—Senčanski Radnički

St. Bečejski S. K. Tesla—St. Kanjiški AC

3. novembra 1929.

St. Bečejski Radnički—Bačkogradski AK

Grupa C)

15. septembra 1929.

Bazdansko S. U.—S. K. Tri Zvezde, Apatin

22. septembra 1929.

Bajmočki AC—Bezdanako S. U.

29. septembra 1929.

Miletičko S. D.—Bezdanako S. U.

6. oktobra 1929.

Bajmočki AC—Miletičko S. D.

13. oktobra 1929.

S. K. Tri Zvezde, Apatin—Bajmočki AC

20. oktobra 1929.

Miletičko S. D.—S. K. Tri Zvezde, Apatin

Grupa D)

15. septembra 1929.

Topolski S. C.—Kulski Hajduk

22. septembra 1929.

Cantavirski AC—Toržanski AND

29. septembra 1929.

Kulski Hajduk—Cantavirski AC

6. oktobra 1929.

Toržanski AND—Topolski S. C.

13. oktobra 1929.

Topolski S. C.—Cantavirski AC

20. oktobra 1929.

Kulski Hajduk—Toržanski AND

Na prvom mestu označeni klubovi su priredjivači

Skenderović Geza s. r.

tajnik II.

SAKK

Niemzovics Aron nagymester győzelmével véget ért az a gigászi küzdelem, amelyet négy héten át vívtak egymásközt a világ legnagyobb sakkozói, hogy eldöntsek a pillanatnyi formák alapján a helyezések kérdését. Négy héten át figyelték öt világrész sakkozói ennek az izgalmas, napról-napra változó állásu nagy versenynek az eredményét, hogy végül meghajtsák az elismerés pálmáját — az arra legérdemesebb nagymester Niemzovics Aron előtt.

Niemzovics Aron, a karlsbadi nagy nemzetközi sakkverseny győztese

Niemzovics — a rigai születésű, dán mester, a romantikus iskola megalapítója, az általa irt és széles körökben elterjedt »Mein System« című könyv hírneve szerzője megérdemelten jutot az első díj birtokába. Ez a verseny annyira igazolta Niemzovics mester teóriáját, hogy ma a sakkvilág nem dr. Aljechin és Bogoljubow, vagy dr. Aljechin és Capablanca közötti párosmérkőzést, hanem dr. Aljechin és Niemzovics közötti világbajnoki meccset vár a legnagyobb érdeklődéssel. A verseny folyamán Niemzovics mester 15 pontot szerzett, csak pedig 10 nyert és 10 remis játszmával és csupán csak egy játszmát veszített.

Az alanti statisztika érdekesen világítja meg a karlsbadi verseny játékosainak képességeit:

I.	Niemzovics	10	10	1	15
II—III.	Capablanca	10	9	2	14½
	Spielmann	11	7	3	14½
IV.	Rubinstein	7	13	1	13½
V—VII.	Bäcker	7	10	4	12
	dr. Euwe	6	12	3	12
	dr. Vidmar	7	10	4	12
VII.	Bogoljubow	7	9	5	11½
IX.	Grünfeld	5	12	4	11
X—XI.	Canal	6	9	6	10½
	Mattison	7	7	7	10½
XII—XV.	Colle	7	6	8	10
	Maróczy	6	8	7	10
	dr. Tartakower	2	16	3	10
	dr. Treybal	6	8	7	10
XVI—XVII.	Yates	5	9	7	9½
	Sämisch	4	11	6	9½

XVIII—XIX.	Johner	6	6	9	9
	Marschall	4	10	7	9
XX.	Gilg	4	8	9	8
XXI.	Thomas	1	10	10	6
XXII.	Menschick	2	2	17	3

Legkevesebb veszített játszmája — egy-egy — Niemzovicsnak és Rubinsteinnak van. A legkevesebb partit (1) pedig Thomas nyerte. A legtöbb nyert játszmája (11) Spielmannak van, míg a veszített játszmák rekordját (17) Menschick kisasszony tartja. A remisrekorder dr. Tartakower, aki 16 remis-játszma mellett csupán két játszmát volt képes megnyerni, három veszített partival szemben. Niemzovics mesteren kívül kitünően szerepelt Spielmann — aki minden versenyen a meglepetések embere — itt sem cáfolt önmagára — mert amilyen meglepetés volt kitünő startja, épen ugy meglepte híveit — három majdnem egymásután veszített partijával. Capablanca a szokott jó és biztos játékosnak bizonyult. Kellemes meglepetés volt a finom játéku Rubinstein negyedik helye, valamint Bäcker professzor előkelő (V—VII.) helyezése, aki dr. Euwevel és dr. Vidmárral együtt végzett. Dr. Euwer a szokott jó volt, míg dr. Vidmar kitünő start után a verseny vége felé visszaesett. Ha dr. Vidmar végig bírja az iramot, ugy sokkal jobb helyezésre számíthatott volna.

Bogoljubow éppen hogy befutott a díjasok közé a nyolcadik helyre. Egy világbajnok aszpirantnak kis-sé gyenge teljesítmény.

72. szdmu játszma.

Játszották a karlsbadi mesterversenyen 1929 augusztus 30-ikán:

Világos: Maróczy. Sötét: Marshall.

1. e2—e4 e7—e5

2. Hg1—f3 Hb8—c6

3. Hb1—c3 Hg8—f6

4. Ff1—b5 Ff8—b4

5. elsáncol elsáncol

6. d2d3 Hc6—d4

7. Hf3×d4

Számításba jött 7. Fc4! is.

7. e5×d4

8. Hc3—e2

Egyszerűbb játékra visz Hd5.

8. d7—d5

9. e4×d5 Vd8×d5

10. Fb5—c4 Vd5—d8

11. h2—h3! Bf8—e8

12. Fc1—d2

A leghelyesebb. A bástyáknak biztosítani kell a királyvonalat.

12. Fb4×d2

13. Vd1×d2 Fc8—e6

14. Fc4—b3 Vd8—d6

15. Bf1—e1 Be8—e7

A szöveglépés után világos előnybe kerül, de a futócsere sem biztat eredménnyel, minthogy az f5 pontot védtelemmel teszl.

16. Vd2—f4! Ba8—d8

Valamivel jobb volt Bd7.

17. Vf4×d6 Bd8×d6

18. He2—f4

A sötét bástya védtelen állása lehetővé tette a gyalogosok meggyöngítését.

18. Kg8—f8

19. Hf4×e6! 17×e6

20. Be1—e2 Hf6—d7

Fenyegtetett a bástyák kettőzése s a királyszárny gyalogelőnyomulása.

21. Ba1—e1 Hd7—e5

22. Fb3—c4 b7—b5
Most már nehéz jobbat huzni.
23. Fc4×b5 Bd6—b6
24. a2—a4!
- A futó visszahúzásra nem volna sok előny.
25. a7—a6
25. b2—b4
- Fontos tempónyerés.
25. Hc5—b7
- A futó ütésére 26. bc5 és Bc6-ra, 27. a5! volna kellemetlen.
26. Fb5—c4 Bb6×b4
27. Be2×e6 Be7×e6
28. Be1×e6 Hb7—c5
- Világos mindenképen megtartja gyalogos előnyét.
29. Be6—c6 Hc5—a4
30. Bc6×c7 a6—a5
31. Bc7—f7† Kf8—e8
32. Bf7×g7 Ha4—b6
33. Bg7×h7
- A leggyorsabb, a királyszárnyai tömeggyalog nyer.
33. a5—a4
- Nem jobb a futó ütése sem a visszaütés és Ba7 miatt.
34. Bh7—a7 Bb4—b2
- Az utolsó kísérlet.
35. Fc4—e6
- Fenyegetett 35., H×c4, 36. dc4, B=c2, 37. B×a4, d3 stb.
35. Bb2×c2
- Tovább tartotta a játszmát Bb1† és azután Bel, bár Fg4 után sötét állása szintén összeomlik.
36. f2—f4! Bc2—d2
37. f4—f5 Bd2×d3
38. Ba7—b7 Bd3—d1†
36. Kg1—f2 Bd1—b1
40. f5—f6 Bb1—b2†
41. Kf2—f3 Hb6—c4
42. Bz7—e7† sötét földadta.
51. szdmu feladvány.

*

SAKKHIREK

Horvát Béla Szent: Kérjük közölni velünk, hogy beküldött feladványának ki a szerzője és hogy eredeti feladványról van-e szó. Véleményt majd azután mondhatunk róla.

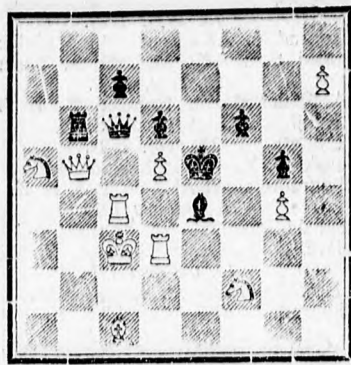
A megfejtési versenyen kettő pontot számít.

*

51. sz. feladvány.

Dr. Foschini E. Ferrara.
(Sakkmat.)

Sötét: Ke5, Vc6, Bb6, Fe4, gy: c7, d6, f6 és g5 (8).

Világos: Kc3, Vb5, Bc4 és d3, Fe1, Ha5 és f2, gy: d5, g4 és h7 (10).

Világos indul és a 2. lépésre matott ad.

A megfejtők között könyvjutalmat sorsolunk ki.

*

49. sz. feladvány helyes megfejtése:

- I. 1. Hf2—d3 Bd5×d3
Ha Fa3 akkor 2. b3—b4 könnyen nyer.
2. f6—f7 Bd3—f3
3. b6—b7 Fc1—f4
- és világos nyer.
- II. 1. Fc1—a3
2. Fa3×b4
3. b3—b4 és világos nyer.
4. b6—b7

Helyesen fejtették meg: Polacsek József Szombor, Halász István Martonos, Szücs Ilonka Szubotica, Weigand Mihály Szombor, Ilovics Kálmán Szombor, Ezenkívül helyes megfejtést küldött be Nagy Herminka Mali-Idjós is, aki azonban a feladványnak csak az egyik jutalmatát fejtette meg.

A könyv jutalmat Szücs Ilonka Szubotica nyerte.

ÜZENETEK

A budapesti nemzetközi sakk verseny. Augusztus 31-én volt a sorsolása a budapesti nemzetközi sakkversenynek, amelyet a magyar főváros rendez Szén József emlékére, aki 90 évvel ezelőtt alapította meg a Budapesti Sakk kört. A versenyen ismét találkozik a karlsruhi verseny négy első helyezettje u. m. Niemzovics, Capablanca, Spielmann, Rubinstein, továbbá dr. Tartakower, Colle, Prokes, Przepiorka, Mont'celli, Thomas és Brinckmann a külföldiek közül. A magyar színeket Havasi, Steiner Endre és dr. Vajda képviselik a versenyen. A torna vezetője Maróczy Géza nagymester. A verseny színhelye a budapesti »Vigadó« lesz, játékidő naponta d. u. 3-tól 9 óráig.

Egyedül a tengerrel...

Alain Gerbault utazása egy bárkán az Óceánon keresztül

A napokban hagyta el a sajtót Alain Gerbault francia tengerész könyve: *Seul a travers l'Atlantique*, (Paris, Bernard Grasset, éditeur, 61. Rue des Saints Peres). Gerbault arról nevezetes, hogy sikerült neki egyes egyedül egy kis bárkában Cannesből a Földközi Tengeren és az Atlanti Óceánon keresztül Amerikába hajózni. A Zeppelin és a repülőgépek korában ez a fiatal ember pusztán kalandvágyból felelevenítette a középkor tengerészregényeinek romantikáját.

Ifjúkorát — így írja Gerbault — Saint-Malo kis bretagnei faluban töltötte, amely vidék a leghíresebb francia tengerészek hazája. Őseinek kalandor vére már egész fiatal korában ébredt fel benne.

— Amikor mint kisfiú — írja Gerbault — néztem a tengert, mindig arról álmodoztam, hogy szerzek valahol egy kin vitorláshajót és nekivágok a végtelenségnek. A gőzhajók sohasem érdekelték. A kapitányokban mindig mozdonyvezetőket, matrózokban mechanikusokat láttam. A gimnázium elvégzése után apám elküldött Párisba a tehnikára. Mérnök lettem éppen, amikor kitört a világháború és a frontra kerültem mint repülőtiszt. A tenger utáni nosztalgia azonban nem hagyott el soha. Nem hagyott nyugtot az a gondolat, hogy a régi hajósok módjára vitorlálson átvgok az Óceánon. Még a katonaságnál megállapodtam két bajtársammal, hogy mindjárt a háború befejezése után bárkát vásárolunk és nekivágunk a világnak, de mindkét társam elesett a háborúban és így elhatároztam, hogy egyedül indulok utra... A háború ugyanis kisodort a civilizációból és nekem egy csöpp kedvem sem volt, hogy visszatérjek hozzá. Mivel volt elég megtakarított pénzem, vásároltam egy kis tizenegy méter hosszú és harmadik méter széles sportvitorlást. »Firecrest« volt a neve és 1892-ben épült. Építője biztos elájult volna csodálatában, ha azt jóslta volna neki valaki, hogy bárkája egyszer majd túl lesz az Óceánon...

*

Miután minden különös incidens nélkül a part mellett hajózva Gerbault Cannesből Gibraltárra ért, 1927. június 6-án nekivágott az Atlanti Óceánra. Utifel-

hátra és esőre nem volt kilátás. Gerbault elhatározta, hogy takarékoskodik a vízzel, naponta csak egy pohárral iszik. A husos hordóból türethetetlen búz áradt, ki kellett dobni a tengerbe és a bátor hajós enni-lenni való nélkül hajózkodott az Óceán közepén...

Emellett türethetetlen hőség is keletkezett. Gerbault mindennap megfürdött, hogy kissé lehűtse testét és némileg enyhítse szomjúságát. Így egy szép napon fürdés közben majdnem megszökött a bárkája és ha csak egy másodpercet később volna, bárka nélkül maradt volna az Atlanti közepén. A hőségtől és szomjúságtól látat kapott, majd nanszurás éte és július 26-ikán már olyan gyenge volt, hogy ágyban kellett fekdünie és átengednie a hajót a hullámok játékának. Minden gyógyszer, élelem és víz nélkül, harminckilencéves lábán gyakran eszméletlenül fektült a cs-nakban Gerbault és szeptember kilencedik körzetben nem volt egy élőlény.

— Lázálmaim rettenetesekek voltak — írja Gerbault. — Legjobban kínozta, ha azt álmodtam, hogy szárazföldön vagyok és terzem nem sikerült. Ilyenkor nagyon megőrültem, ha felébredve megállapítottam, hogy még mindig mindenhol tenger vesz körül...

Augusztus elsőjén annyira jobban lesz, hogy felkelhetett, vize és annivalója azonban még mindig nem volt. Szerencsésére másnap néhány repülőhal esett a bárka fedélzetére. Ígazán sokáig kell éhezni — írja — hogy az ember rájöjjön, hogy milyen izletes a halus. Augusztus 4-én végre megeredt az eső, de nagyon kevés. Csak az a haszna volt belőle, hogy kissé megmosakodott és egy liter ivóvízre tett szert. Augusztus 8-án fekete felhők gyülekeztek az égen, viharra volt kilátás. Soha tengerész így nem örült viharoknak, mert bármilyen tüdőnk is, ivóvízre volt kilátás. A vihar egész éjjel dühöngött és szétszaggatta az összes vitorlákat, Gerbault mégis örült, mert több mint ötven liter vizet szedett össze. A hajóra minsűrűbben estek a repülőhalak és Gerbault boldog gondtalan, bár még 1500 mérföld választja el Amerikától: a tenger eteti, az ég itatja.

Most nyugodtabb napok következtek és Gerbaultnak alkalma volt könyvtárában olvasgatni. *Renan, Loti, Farrer, Jack London, Victor Hugo, Kipling, Verhaeren, Plato, Shelley, Shakespeare és Tennyson* műveit olvassa. Jegyzeteket is készített olvasmányairól. Victor Hugo tenger- és vihar-írásait érdekesnek tartja, azonban csak laikusok részére. Tengerész mindjárt észreveszi, hogy Hugonak fogalma sem volt a tenger-ről. Viszont Shakespeare és Kipling jól ismerik a tengert és csak ritkán vétenek műveikben a tengerészeti technikájára ellen. A tenger legjobb ismerőinek azonban Loti és Farreret tartja. Kedvenc költői Verhaeren, Wilde és Edgar Poe. Olvassa Platot is, de filozófiája nem tetszik neki. Egy ember, aki három hónapot egyedül tölt az óceánon, hamar belátja, mennyire fogyatékos minden filozófiai szisztéma. Nem unatkozik sohasem, éri ugyan, hogy egyedül van, de ez az egyedül-lét büszkeséggel tölti el, a beláthatatlan tenger urának tekint magát.

Augusztus 19-én viharok keletkeztek és a bátor tengerész részére megkezdődött a legnehezebb megpróbáltatások kora. Napok hosszat nem aludt, olyan fáradt volt a szakadatlan munkától, hogy alig állt már a lábán. A vihar szétszaggatta a vitorlákat és árbócokat és emellett behatolt a víz a hajóba is. Kabinjában térdig vízben gázolt, mert a szivattyú elromlott. A halál veszedelmesein közel volt, Gerbault azonban nem félt, mert a tengerész legszebb sirja az óceán. Szörnyű szenvedések árán ebből a periódusból is kilábolt, úgyhogy megjavíthatta árbócait és vitorláit, kimerítette a behatolt vizet. Nagy megpróbáltatások után tizenhatórás alvást engedélyezett magának! Még egy szenzációs élménye volt egy óriási vízoszlop, amely óriási furó módjára átfúrta látszott tengert és eget, de ezt a veszélyt is szerencsésen túlélte a »Firecrest«.

Augusztus 27-én a Bermuda szigeteknél van, 300 mérföldre Newyorktól, szárazföldet azonban még nem látott. Itt találkozott először hajókkal és urrá lett rajta a melancholia, megint emberek közelében van, már nem egyedül ura a tengernek. Észrevette egy görög hajó és megállt.

— Nagy csodálkozhattak rajtam a görögök — írja. — Egy teljesen moztelen, a naptól összeégetett, szakállas, piszkos ember egyedül egy csónakban. A görög hajó kapitánya azt hitte, hogy hajótöröttel van dolga és leküldött hozzám egy mentőcsónakot. Meglátogattam két görög matróz, akik rettentésen elcsodálkoztak, amikor azt mondtam, hogy nincs szükségem segítségükre. Mégis elfogadtam tőlük három üveg konyakot és néhány konzervet.

A Firecrest szeptember 15-én sűrű ködben Newyorkba érkezett. Nagy pompával fogadták. Egyszerre egy egész sereg kíváncsi ember, fényképész, filmoperatőr, riporter vette körül. Oly sok levelet kapott, hogy két titkárt kellett alkalmazni. Egy csöppet sem örült, hogy visszakért a civilizációba.

— Legnagyobb kinom az volt, amikor megint elpökölt kellett feihuznom... Az emberek évszázadokon keresztül rászoktak hogy a civilizáció rabjai legyenek, én pedig nem akartam ilyen életmódot folytatni. Mint hajóm ura, beharagoltam a világot, a mérhetetlen tengert, vizet és világszágát, tengeri remete életet éltem, élvezve a nap tüzeit, az orkán erejét. Nekem bőrtön az emberek háza, amelybe visszakérültem, mert testem nem azért van, hogy be legyen zárva... — így fejezi be könyvét Alain Gerbault.

Képviselőket

keresünk magas jutalékkal, elsőrendű

billenőmérlegek eladására

Saját autóval rendelkező urak előnyben.

Az ajánlatok „Hohe Provision 484-1“ jellegre az
INTERREKLAM D. D., ZAGREB,
Marovska ulica 28. címre küldendők

Az örök fáklya, amely naponta félmillió dinárba kerül Századik napja ég a moreni szonda

Moreni, augusztus vége.

Ma századik napja, hogy a Romano-Americana 160. számú szondája Moreniben kigyulladt; százszor huszonnégy órája ég a hatalmas fáklya, amely sok méteres körzetben elhomályosítja a napot és nappalá varázsolja az éjet. A Standard Oil Company, a világ-hatalom küzd a lángokkal, amelyek naponta 10.000 dollárt emésztnek meg és amelyek ma is, a 100. nap után épen olyan erővel, vad dühvel, fűlsíketítő robajjal törnek az ég felé, mint május 16-ikán. Jubileumi ünnepeket ül a szonda, amely fityvet hány minden próbálkozásnak, amely ellen a technika minden tudását mozgósította — hiába.

Romániában eddig a petróleumot épen úgy bányászták, mint Kaliforniában kezdetben az aranyat: csak olyan mélyre hatoltak, ameddig az első forrásra bukkantak és ha közel a föld felszínéhez nem bugygyant petróleum, abbahagyták a furást. De úgy látszik az amerikai szakértők olyan nyomokat fedeztek fel, amelyekből arra következtethettek, hogy a föld méhében, mélyen, mesés gazdagságu források vannak és Moreniben belekezdtek a kísérletekbe. Hatalmas furogépék léptek akcióba, mind mélyebbre eresztették a csöveket; már túlhaladták az 1000 métert és még semmi nyoma nem volt petróleumnak, gázoknak. De az amerikaiak nem vesztették el a kedvüket; az a néhány millió igazán nem játszik szerepet itt — a petróleum hazárdjáték, aki nem kockáztat, nem is nyerhet — és lankadatlanul furtak tovább... Mikor a gép 1453.85 méterre ért, egyszerre megakadt és a szonda most először mutatta a közeledő erupció jeleit. Azonnal megtekinttek minden előkészületet: hatalmas szivattyúk, petróleumfogó készülékek, tartályok várták a nyersolajat; gázra nem számítottak, mert eleddig semmi jel sem mutatott gáz jelenlétére. A dombos vidéken hatalmas hernyók, a Caterpillerek vontatták fel a meredek lejtőn az anyagot; sürgés-forgás mindenütt, a szomszéd szondák mérnökei kíváncsian állták körül a kísérleti szondát: mi lesz az eredménye a szenzációs, másféle ezer méteres furásnak. Hirtelen irtózatos robaj hallatszott a mélyből, mindenki menekült és a következő pillanatban kitért a gáz. A kitérő gáz, mint szélvihar a porszemet, látszó könnyedséggel emelte a levegőbe a tonnákat vasakat, repítette széjjel a szonda acélvázát és a szemlélők rémületére meggyulladt. Irtózatos lángoszlop lövöl, az ég felé: 120—140—150 méterre emelkedett a vörös, füstnélküli lángoszlop, tűzbe borítva hat környező szondát. Bugtak a szirénák, mentőcsapatok alakultak, de az égő szondához nem lehet közeledni: a gáz 200 atmosféra nyomással tört elő és a négyzetméterenkénti 200.000 kilogrammos nyomással szemben nincs akadály... Negyven millió köbláb gáz ég el naponta, 10.000 dollárnyi érték pusztul el minden huszonnégy órában. A kísérlet sikerült: másfélezer méter mélyben a legduzsabb, eddigre ismeretlenül gazdag petróleumforrások vannak.

A 160-as szonda pedig egyre ég. Nappal elhomályosítja a napot, 2—300 méteres körzetben veti rózsaszínű árnyékát. A lángoszlopot nem lehet megközelíteni, az irtózatos hőségben már 200 méterre is lehetetlen a tartózkodás. A raktáre magja tiszta fehér, a gázok a rettenetes nyomásban annyira sűrűsödnek, hogy szinte fehér folyadékká, benzinné válnak. Csak néhány méterrel a föld felszínén fognak tüzet, néha elvlik az oszlop tetejétől egy-egy lángoszlop, úgy a levegőben, mint az i betűn a pont. A földalatti moraj zug, harsog, megreszketteti a földet; syster, bug, dübörög a szonda. Éjjel kísérteties fénybe burkolja a vidéket és Bukarestben, 80 kilométerre, este a Chausseán világosan látszik nemcsak a fény, de a tűzoszlop is...

Moreniben, ebben a modern Petróleum-Bábelben, ahol a világ minden nemzetsége adott egymásnak tállakozót, már századik napja nincsen éjszaka: mintha az örök nap országában lennének, az égő szonda éjt nappalá tesz. Remegnek a félelemtől, hiszen itt a petróleum az ur: az uccák naftával vannak áttitva, az utcai árkokban petróleum folyik, a levegő terhes a kőolaj szagától. Egyik szonda a másik hátán; kertek közepén, a házak tőszomszédságában vannak a szondák; itt mindenki petróleumon alszik. Ha a szonda megvadul, lángtengerré romhalmazzá válik egész Moreni.

Mindenki azon töri a fejét, hogyan lehetne a szondát eloltani. Először a föld felszínén próbálkoztak: tonna-harangot gurítottak a szonda szájára, de a retentő nyomás látszó könnyedséggel szinte egy óriási kézlégnyitásával tola félre a sapkát. A kétszáz atmoszféra nyomást itt, a föld felszínén nem lehet megfékezni: először a nyomást kell redukálni, a gázok egy részét levezetni. És megkezdtek az első alagut furását. Napokon keresztül dolgoztak aszbesztruhás bányászok az alaguton, sikerült is elérniök a szonda vezetékéig, azt megfúrták és a gázok egy részét elvezették. De az alagut tele lett gázokkal, életveszélyes volt a tartózkodás és a második alagut furásába kezdtek; alig jutottak néhány méterre, amikor az első alagutban robbanás történt, a gázok meggyulladtak és előtört nyersolaj ott ég az alagut szájánál. A második alagutat is elérte a végzete, ott is robbanás történt és azt is el kellett hagyni. Most a harmadikat furják, 80 méterre a föld színe alatt, 250 méter távolságból

akarja az ember hátatámadni az égő szondát, amely eddig hét ember életét oltotta ki és tiznél többet tett nyomorékká. A kormány háromtagú bizottságot nevezett ki az oltási munkálatok vezetésére; mintha három hangya vezetne hadat egy felhőkarcoló ellen... A bizottsághoz tömegesen érkeznek az oltási javaslatok: az egyik ecetet, a másik tejet, a harmadik komplikált gépeket, a negyedik repülőbombát ajánl. De eddigelé senki sem tudott olyan tanácsot adni, amely komoly kilátást nyujtana az oltásra. De nem is maga az oltás a fontos, hanem a gázok levezetése; ha ez nem sikerül és a tüzet eloltják, a gázok elöntik az egész völgyet és romhalmazzá, tüztengerré teszik a várost.

Az égő szonda környékén, 2—300 méteres körzetben, munkások locsolják állandóan a szondákat, a barakkokat, a vezetékeket, nehogy tüzet fogjanak a retentő hőségben. A környező erdőcske fál barnára pörkölődtek. Mindenütt a pusztulás nyomai. Eddigelé minden próbálkozás, minden erőfeszítés hiábavaló volt és már nem kevesebb, mint egy millió dollár érték pusztult el száz nap alatt. Egy hatalmas, legyőzhetetlen, ismeretlen »valaki« játszik a tüzzel; úgy látszik, addig nem is alszik ki az örök fáklya, amíg ez az ismeretlen tényező meg nem elégteli a retentő játékot és elfujsza egyetlen lehelletével a tüzet.

Dr. Kovács Jenő

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

COPYRIGHT BY Bácsmegeyi Napló
1929

(A világhír küszöbén — Páris mámore)

Margitot sokkal jobban lefoglalták az események és a világszépségsversenyre való izgalmas készülődés, semhogy tulsokat foglalkozhatott volna azzal a furcsa és tisztázatlan érzéssel, amely Dezsőhöz fűzte. Komoly gondokat okozott a párisi versenyre való készülődés. A bankkal sem volt könnyű elintézni az újabb szabadságot, Rózsit sem engedte el szívesen az ura a hosszú és távoli utra és Wagnerék sem bírták anyagilag az újabb ruhaszámlákat és a nagy ut költségeit. A lapok már nagy cikkekben foglalkoztak a küszöbön álló világszépségsversennyel, amelyet a Le Figaro párisi szerkesztősége rendezett és a külföldi nagy lapok is hozták már a jelöltek között Wagner Margit fényképét. Így került a világsajtóba a vidéki lány neve a többi ország jelöltjeivel együtt és így hozott minden nap újabb szenzációt Margit merőben megváltozott életébe.

A külföldi tartózkodás költségeit a Figaro fedezte, az utiköltségeket pedig a Képes Világ vállalta magára, mégis sok pénz kellett az izgalommal várt párisi uthoz. Ruhák, bevásárlások, Rózsai utiköltsége nagy összegeket emésztettek fel. Most már nem volt elég Wagner mama megtakarított háztartáspénze. Olyan összegekről volt szó, amelyek a kis vegyeskereskedés méreteihez és jövedelméhez viszonyítva ijesztően tekintélyesek voltak. Az öreg Wagner Péter, aki mindig irtózott a tartozásoktól és mióta az eszébe tudta, középzért vásárolta az árut a nagykereskedőktől, most hajlandó volt arra is, hogy adósságotk árán segítse leányát a célhoz. Nagy áldozatokat hozott ezért a furcsasággért, amelyet nemrég még ostobaságnak tartott és megmosolygott.

Margit sajnálta szüleit ezekért a gondokért, de fiatalos egoizmusával mégis természetesen találta, hogy megkérdezzék érte a legsúlyosabb áldozatokat is. Valami halvány reménység is élt benne, hogy egyszer majd nagyon gazdag lesz és visszaadhatja az öregek pénzét. Különbösen sokkal jobban elfoglalta a lázas készülődés, semhogy nagyobb gondot csinálhatott volna magának az anyagi problémákból. Rózsival ruhákról tanácskoztak, jelentéktelenné látszó, de nekik hallatlanul fontos apróságokat beszélték meg és programot csináltak, mint a vakáció előtt álló boldog gyerekek. A családban mosolyogva állapították meg, hogy Rózsai már nem takarít olyan vad hévvel, mint azelőtt és Sonntag Anna nem egyszer tréfásan fenyegette meg feleségét:

— Ha ez a boldogság még soká tart, bizony elválok magától, fiam.

Máskor meg így zsörtölődött:

— Vigécs lett már magából, drágám, hogy folyton csak utazna. Legközelebb még megérem, hogy átrucok egy kicsit Amerikába!

— Az se lehetetlen... — évődött vissza ilyenkor Rózsai, aki maga is csodálatos izgalommal készült a párisi utra. Álmában sem gondolta volna, hogy egyszer kijut a világ fővárosába, amelynek szépségeiről csak regényekben olvasott.

A napok gyorsan repültek és a kisváros kissé lankadó figyelmé lassan ismét Margit felé fordult. Közledett a világszépségsverseny ideje. Mindenki

tanácsokkal látta el. Izléstelen kisvárosi asszonyok szóltak bele az öltözködésébe, megvizsgálták a ruhatárát és megsértődtek, ha Margit nem hallgatott rájuk. Mindenki ki akarta venni a részét a nagy eseményből. Csak Fehér Dezső volt csöndes és szomorú azon az estén, amikor elbucszott Margittól. Bucsuzól csak ennyit mondott rezignáltan:

— Félek, hogy most már egészen elveszíttem magát, Margit...

XII.

Páris uccáin fékevesztetten tombolt a jókedv. A midinetek napját ünnepelte a hatalmas város és ezen a napon a fiatal áruházi elárúsitónők, varrólányok, masamódok és mannaquinek korlátlan urai az uccáknak, a parkoknak és a boulevardoknak. Szélesen hömpölygött a pajzán jókedv, amelynek tarka színekben pompázó légömbjeit felszabadultan engedték szabadjára az üzletek, irodák és műhelyek ifju rabszolganői. Mintha az egész évi munka gépies egyformasága után ez a nap jelentette volna a szabadságot, a jókedvet és a változatosságot. Páris királynőjét választották ki ezen a napon a kis midinetek közül és a világváros könnyű szívvvel adta át magát azoknak a játékoknak és bohóságoknak, amelyek minden órát kitöltöttek.

A körutakon zenekarok vonultak fel, hangos fiatal lánycsapatok önzöltek el, jókedvű diákok telj szájjal énekeltek és a Montmartre szűk uccáskáiban már tánca is perdült az örömet kergető boldog fiatal párok. Épügy mint julius tizennegyedikén, a nemzeti ünnepen, ezen a napon is az ucca volt az ur. Minden az uccán játszódott le, egyetlen hatalmas népiünnepéllé és táncteremmé varázsolódott a párisi ucca, a forgalom csaknem teljesen leállt és az autók csak lépésben haladhattak a táncoló és hangos jókedvvel hancuzó embersokaság gyűrűjében. Egyegy veszteglő autóról a viháncoló lányserég egyszerűen leszedte a soffírt, vad táncban megforgatták, magukkal sodorták és csak nagysokára engedték vissza tehetetlenül várakozó utasához.

Az esti órákban gyult ki igazán a jókedv az ezer fényű, szines és káprázatos transzparensekkel együtt. Uccai vendéglők ütötték fel sátiraikat, vásáros és mutatványos bódék nőttek ki a földből és mindenfelé zabolátlan, hangos diszmenetben vonultak fel a nap hősei, a midinetek. Pajzánul, vadul kavargott a milliós város, mintha a gondtalanság lett volna az egyetlen érzés, amely a Montmartretől a Mont-Parnasseig és Passytól Shaumontig betöltötte a világ fővárosát. A késő éjszakai órákig változatlan erővel tartott a boldog örömlökben való tobzódás korlát nélkül, féktelenül, úgy ahogy csak Páris tud mulatni.

A kavargó tömegben Margit és Rózsai ugy mentek csodálkozva, szent ámulással, mint az alvajárók. Harmadik napja rótták már a párisi uccákat, többnyire határozott terv és cél nélkül, ötletszerűen, ahogy éppen a véletlen irányította az utjukat. Megérkezésük óta olyan volt minden, mint egy csodaszép tündérmese. Az első napon Bajza kalauzolta őket, aki a lap megbízásából elkísérte Margitot a világszépségsversenyre. Bajza már járt Párisban és most maga is a viszontlátás áradó örömeivel mutogatta végig a két nőnek azokat a helyeket, amelyeket legjobban ismert.

(Folytatás következik.)

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK
SEMM RING Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m
Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (ez
előtt Vécsey) 800 m. Pension Dr. Hecht 1000 m.

Minden „Pyram-paszta“ dobozban van egy betű, aki a „Gramophon“ szót összegyűjti, kap ajándékkul egy szép, sokszáz dinár értékű koffer-gramofont

LIFKA-KERT

Hétlő-kerd-szerda
Suboticán először! Filmoperett!
Harry L'edke, Elliza la Porta, Fritz Kampers
Róbert és Bertram
(LUMPÁCIUS VAGABUNDUS)
Szellemsen vigjék a hasonló című operett feldolgozásával
Jön! Jön! Jön!
Harold Lloyd ezidre első ujdonsága
Harold a hős

NYILT-TÉR

Posta, telegráf i telefon — Subotica 1.
No. 8955.

Oglas

Na dan 12. septembra o. g. održaće se četvrta javna usmena licitacija kod P. odseka Uprave Pošta i Telegrafa u Novom Sadu za prenos pošte i dostavu na domu u Novom Sadu u 11 sati.
Kaucija u iznosu 12.000 din. na osnovu čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu polaže se do 11 sati istog dana kod blagajne pošte Novi Sad 1.
Uslovi se mogu videti kod P. odseka Uprave Pošta i Telegrafa za vreme radnih časova.
Početna je cena 240.000 din.
Subotica, 29. avgusta 1929. god.

Starešina V. Kujić

9942

Posta, telegráf i telefon — Subotica 1.

No. 8855.

Oglas

Na dan 12. septembra o. g. održaće se peta javna licitacija (usmena) kod ekonomskog odeljenja Opštine Grada Subotice (gradska kuća soba br. 45) za prenos pošte i dostave na domu u Subotici u 11 sati.
Kaucija u iznosu 16.500 din. na osnovu čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu polaže se do 11 sati istog dana kod blagajne pošte Subotica 1.
Uslovi se mogu videti kod Upravnika pošte Subotica 1. svakog dana, za vreme radnih časova.
Početna je cena 224.000 din. godišnje.
Subotica, 30. avgusta 1929.

Starešina V. Kujić

9941

Előírások új

TANKÖNYVEK

az összes iskolák és tanintézetek részére és használt tankönyvek kitünő állapotban, új, tartós kötésben még a készlet tart

féláron

Előírások író-, rajz- és tanszerek jutányos áron

A középiskolai magyar tagozatok növendékeinek figyelmébe!

Tankönyvszükségletüket már most rendeljék meg, mert a könyvek későbbi beszerzése nehézségekbe ütközik

VIG könyvkereskedés Subotica, Főtér

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felblyasztott jellegű leveleket továbbítanak. Kérdésekérdeklődésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

HÁZASSÁG

Férjhezmenőknek, nőstülöknek biztos siker. Cim a kiadóban. 9936

VÉTEL-ELADÁS

Ford-motor, nagyon keveset használt, kitünő állapotban. eladó. Weisz, Sombor, Koprivčeva ulica 18. 9860

FOGLALKOZÁS

Sütősegédet azonnalra keres Futó István pékmester, gubógyár-tér. 9918

Eredeti japán gomba, ismert ázsiai háziszor érelmeszesedés, kortünetek, bélrenyheség, álmatlanság ellen. Postai szétküldés Blum gyógyszerár, Szubotica, ro-postával szemben 6190

Pincérügynökség, Freudenfeld Vilmos Pancsevón ajánl, keres. elhelyez mindennemű, elsőrendű kávéházi, szállodai személyzetet

Keresek kevésbé használt vagy új 50 HP Diesel-motort, kompresszor nélkül. eladók 36 HP használt, kompresszor Diesel-motort. Mita T. Kačanski, Srbobran. 9878

Társ kerestetik jól jövedelmező üzlethez. Esetleg az üzlet eladó. Cim a kiadóban. 9714

Leghorn-toiók és fiatal kakasok, leghíresebb törzsek ivadéktai eladók. Gallus-Farm, Bačka Topola. 9776

Licencéprávoval átvenne óvadékkal nagyobb közösgben vagy városban bárbe vagy elszámolásra vendéglőt vagy szállodát, esetleg főpincérnek is elmenne 30 éves, hosszú praksissal rendelkező vendéglős. Perfekt szerb, magyar, német. Megkereséseket »Vendéglős-jelöltre a kiadóba kérek.

KÜLÖNFÉLE

A főnőcén egy újonnan épült emeletes épületben lévő két uccai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy uccai erkéllyel burorozva vagy butor nélkül augusztus elsejére kiadó Felvilágosítást nyújt »Dunav« biztosító Vilsonova ulica 11. 7821

Kondenzátoros szilbilgépész, sokévi gyakorlattal, józan és megbízható szakember, állást keres gézgép vagy motor mellé Cim a kiadóban. 9863

20%-os koronabónókat veszünk. Pučka štediona i založni zavod d. d., Osijek, Desatičina ulica 27 9708

Eladó

Amerikába költözés miatt

1 farragos háló szoba, 1 könnyű szalón, 1 díszes saray nyos díszes, 2 antik horvát-tímánszék, stánekonyk, ottom no, asztalok és egyéb butorok, értéki olajfestmények, pasztelek és rizekarcok.

Novis d, Frltoša ul. 143

Tűzifa

Bűk, egytűz és 18kg fe vígva és házhoz szállítja

100 kg. kőért 36 — dinár

Közzé s a 18kg-ú ifa m a legolcsóbb nappi áron, va on vól n nagy kedvezmény

J. ETVEŠ

atelen Sava Tekelja (Halas) ut. 23.

Malomtulajdonosok figyelmébe

Beogradban újonnan megnyitott liszt- és őrlémenykereskedés keres összehajlítást malomokkal, amelyek péknek, fűszerke eskedőknek lisztet, őrlémenyeket, zabot, korpát és kukoricát szállítanak. — Részletes ajánlatokat a feltételek megjelölésével M. TOMIC i B. DJORIC Beograd, Vajfertova ulica 1. címre küldjünk.

9936

JÓFORGALMU

vendéglőkhöz keresünk lehetőleg azonnali belépésre lőno pravoval rendelkező lehetőleg fiatalabb szakképzett

elszámoló vendéglőst

Asztal-, üveg- és porcellánműket, valamint konyhaeszközöket a vendéglős köteles adni. Ajánlatokban a kor, vallás és biztosíték megnevezendő.

„KELICO“ Gözleparló művek, Jasha Tomić (Modos) Banat 99

VÁROSI MOZI

Hétlő-szerda Vigjáték program
A repülő pénzszekrény
vigjáték.
Az eltűnt feleség
Pikáns bűnügyi bonyodalom egy buldog körül.
Főszereplők: Iris Arlan, Märy Kid, Harry Halm.
Starfilm Starfilm

Ha foglalkozást keresel itt állj meg!

Mióta keresel foglalkozást — bizonyára már hónapok óta — és nem »találsz!« Miért nem találsz? Mert vagy nem vagy elég értelmes, vagy pedig arra vársz, hogy valaki más találjon megfelelőt a te részére. És te csak szépen vársz tovább türelmesen, vagy türelmetlenül, esetleg kétségbeesetten, valószerűleg a jobb időkre, vagy pedig alighanem a sült galambra. Azt azonban már látod, hogy nem segít rajtad senki ha csak magadon nem fogsz segíteni és bizonyára azt is látod, hogy mindaz, aki dolgozik, boldogul és megél. Az ilyen azután nincsen rászorulva más ember kegyére és pártfogására.

Ne »keress« tehát még tovább is foglalkozást, mert kár minden percét, meg azután hónapok óta látod, hogy ugy sem »találsz«, fogd meg tehát azonnal okosan, értelmesen a dolog végét és foglalkoztasd saját magadat!

Önállítsd magad és légy a magad ura! Csekély 3160 dinár kell hozzá, az sem egyszerre és máris állandó kenyered van neked is, meg a családénak is.

Egy kis géppel végezhető szép, tiszta és könnyű háziiparra tanítunk be teljesen ingyenesen 8 nap alatt és saját szobádban keresed meg játszva a napi 120—150 dinárodát. Ha hozzátartozóid segíteni akarnak, kétszerezésre is emelhető a kereset.

Ez a háziipar még a legkisebb közösgben is 5—6 helyen üzhet, mert oly olcsó közöszükségleti cikket állítasz elő, melyre mindenkinek, kicsinynek, nagyoknak, férfinek, nőnek, urnak, parasztnak egyaránt szüksége van. A gépecske árát ha nem hamarabb, de 3 hét alatt megkerested és ha csak egy kicsit ügyes vagy, a második hónapban még egy második gépecskét állítasz be saját üzemedbe.

Németországban több mint 700.000 férfi, nő, ifju, öreg, volt hivatalnok, kereskedő, iparos és nyugdíjas létesített magának tisztességes biztos egzisztenciát ezen igen népszerűvé lett új háziipar elsajátítása és üzése által. Mert a németek értelmesek! Ugyanezt megtehettek te is!

A gép részletfizetésre, bérmentve hozzád szállítva, ingyenes betanítással csak 3150 dinárba kerül. Külön 10 dinárba kerül a hozzávaló fűzetecske, mely képes mutatni be a szobánforgó háziipar üzését, a gép kezelését, használati utasítását, az üzem megindítására, az igen olcsó anyag beszerzésére (melyet ugyanis a rendelők hoznak hozzád), az általad készített áru értékesítésére és minden egyébre vonatkozó tudnivalókat.

Írásban biztosítunk téged, hogy ha tényleg dolgozni akarsz, nem fogod megbánni ha ezt a könnyű és szép mesterséget megtanulod, önzönléni fognak hozzád a rendelők és ne felejtés el, hogy a mesterség kenyér. Pénz nélkül nincs üzlet, szerszám nélkül nincs ipar!

Első dolgozd legyen még ma, egy részletes ismertető könyvecskét rendelni, amely megadja neked a minden további szükséges utasításokat. A könyvecskét bérmentve megküldi neked 12 dinár előzetes beklüldés ellenében a németországi Crauert gépgyár részvénytársaság jogoszláviai kizárólagos vezérképviselősege és lakata:

Berényi Zsigmond
Osijek I., Krezmina ulica 13

Utánvétellel a könyvecskét nem küldjük. Levélben sem bélyeget, sem pénzt ne küldjön. Felelősséget csak postautalványon küldött összegekért vállalunk.

Friss szilvát
csakis vagontételekben
rinfuza berakva, ajánl kedvező áron
GJOKA Ž. GJORGJEVIĆ
exportőr BEOGRAD Knežev Spomenik 3. Tel. 39-77